

NAŠA LUČ

3

* 1963

Znamenita leta naše zgodovine

V letošnjem mesecu marcu

so vse nedelje postne. S pepelnico sredo, dne 27. februarja, smo namreč začeli postni čas. Dne 3. marca bo prva postna nedelja, 10. marca bo druga postna ali kvartna, tretja postna je brez imena (brezimna), četrta postna je sredpostna, peta postna (letos dne 31. marca) je pa že tiha. Do velike noči, na katero nas postni čas pripravlja, je potem le še cvetni ali oljčni teden ter velik teden.

V postnem času molijo v cerkvi sveti križev pot. Ob razmišljanju Kristusovega trpljenja naj bi kristjan obžaloval svoje grehe in grešne navade, uvidel preveliko ljubezen božjo do človeških duš, se zresnil in podal na pot popolnjenja.

„Spomni se, človek, da si prah in da se v prah povrneš!“ so besede, ki jih duhovnik izgovarja na pepelnico, ko po starodavnem obredu potresa pepel na glave vernikov.

976. je nemški cesar ustanovil iz krajev današnje jugovzhodne Avstrije in Slovenije Veliko Karantanijo, ki je bila razdeljena na razne marke (ptujska, savinjska, kranjska, koroška, karantanska) in grofije (ištrska in goriška). Tem deželam so gospodarile razne tuje velikaške rodbine (Eppenstajnci, Babenberžani, Spanhajmci in druge), ki so med seboj prepirale za posestva in moč. Iz teh grofij so nastale poznejše „dežele“ oziroma „kronovine“.
1036. je podedovala slovenska grofica sv. Hema obsežna zemljišča, kar pa ni izrabila v povečanje svoje politične oziroma gospodarske moči, ampak je v duhu tedanje dobe podarila svoje imetje raznim cerkvam in samostanom, posebno samostanu v Krki nad Celovcem, ki ga je sama ustanovila.
1072. je nastala v tej Krki samostojna škofija, ki ji je sledila 1228. še lavantinska škofija v Labotski dolini. Za vse ozemlje južno od Drave, ki je spadalo pod oglejskega patriarha, pa vse do 15. stoletja ni bilo nobene škofije. V kolikor ti kraji niso bili v posesti raznih daljnih škofij, so jih v cerkvenem pogledu nadzorovali oglejski arhidiakoni. V teh časih so nastajali po slovenski zemlji številni gradovi tujih plemenitašev.
1136. so se naselili v Stični „beli menihi“. Ta cistercijski samostan je bil največji samostan na Kranjskem in je bil dolgo vrsto let pomembno cerkveno in kulturno žarišče na Slovenskem. Cistercijski so ustanovili tudi samostan v Vetrinju pri Celovcu in v Kostanjevici na Dolenjskem. — Drugi red, ki se je tedaj razširil po naših krajih, je bil kartuzijanski in sicer v Žiži, Jurkloštru, Bistri in v Pleterju pod Gorjanci kjer se je ohranil do danes. V 15. stoletju so se ti kartuzijanski samostani združili v posebno enoto „pokrajino Slovenijo“.
1260. si je priporil Štajersko in nato še Koroško in Kranjsko češki kralj Otokar II. Přemysl. Ko so namreč nemški Bamberžani izumrli, so namreč na Češkem izbrali za kralja moravskega kneževiča Otokarja, ki je postal tekmeč raznim nemškim plemiškim rodbinam. Tako je prišlo do tega, da so bili pod njegovo vladavino v isti državi združeni Slovenci in Čehi.
1276. je moral Otokar II. izročiti alpske in s tem tudi slovenske dežele Rudolfu Habsburškemu, ki je postal nemški kralj. Habsburški rod se je posebno zavzel za širjenje svojega vpliva v Avstriji. Postopoma je jemal v posest tudi kos za kosom slovenske zemlje, ki je potem ostala stoletja pod vladavino Habsburžanov in sicer vse do zadnjega avstrijskega cesarja l. 1918.

SLOVENSKA MATI SINU V TUJINI

(Resnično pismo, iz katerega je črtanih nekaj osebnih reči.)

Prav priščno se Ti zahvaljujem za Tvoje voščilo kakor tudi za godovni dar, ki se ga pa zaenkrat ne morem poslužiti. Da ne boš užaljen, sem zaenkrat res vzela 5000 dinarjev; da bi pa vzela več, to pa res ne morem. Otrok moj ljubi, raje bi ti kaj priložila, kot pa vzela, ker vem, da si za ta denar prezebal in si ga takorekoč od ust pritrgal, da si ga prihranil. Toliko sem res vzela in si bom kupila zimske čevlje.

Ta zima nas je iznenadila, ko je tako zgodaj pritisknil oster mraz. Snega je padlo pol metra in je za smuk kot nalašč. Ali Tebe zelo zebe? Tako mislim nate in smiliš se mi, ko nimaš nikogar, da bi Ti kaj postregel. In tako me skrbi, da ne bi zbolel v tujini. Strašno je dolgčas, ko Te ni nobeno nedeljo več. Ali bo še dolgo tako?

Pisal si mi v zadnjem pismu, da si nekako zgrešil poklic, da nisi imel pravih temeljev in ciljev. Vem, sin moj, da si želiš biti izobražen, saj sem tudi jaz to želela. Ali je božja volja, ali je naša krivda, da ti nismo mogli pripraviti položaja, na katerem bi se počutil srečnega, in ki bi potešil hrepenenje duše. Kakor očitanje mi zveni iz tvojega pisma. Odpusti mi, otrok, če te nismo prav ljubili, saj takrat so bili pri nas težki časi. Vsem bi bila rada dala boljšo izobrazbo, vsem preskrbela lepo bodočnost. A Bog je pošiljal bolezn, revščino — je pošiljal majhne otročiče enega za drugim — in jaz sem jih sprejemala vdano in z ljubeznijo. Nisem jih morila, kot to delajo danes — in pri vsem tem burnem življenju ste rasli in živeli. Preskrbeli smo vas vse toliko, da boste lahko živeli človeka vredno življenje.

Glej, sin moj, tudi jaz sem hotela biti učiteljica. Morda je bila krivda mojih staršev, da nisem bila. Nikoli si nisem želela živeti pri tej hiši, nikoli želela smrdeti po kravah, nikoli imeti kup otrok v tako težkih časih. Pa vse to je bila volja božja. In, ko danes premišljujem svoje življenje, pa vem, da

sem bila slaba vzgojiteljica le devetih otrok, kako bi bila dobra vzgojiteljica mnogih. Bog je to naprej videl. Nikoli nisem okusila materine ljubezni; očetovo so mi vzeli drugi. Nikoli v mladosti nisem imela stalnega doma, vzrasla sem le ob miloščini sorodnikov. Vkljub svoji sirotni mladosti, so se tu pa tam kradli skozi vse megle vendar tudi sončni žarki in mi ohranili veder, dasi nemiren značaj. In kljub temu, da sem poročila moža, ki ni bil nikoli junak mojih sanj, sem vendar užila v življenju sredi bledosti mnogo tople sreče, ki je dostikrat bolj doma v kočah preprostih, kot pa v vilah imenitnih.

Preživela sem dve vojni. Prva mi je prinesla pomanjkanje in še marsikaj, druga mi je skoraj strla srce. Čas je za silo zacelil ene rane, odprl pa druge. Otroci so se razkropili, dom postaja zapuščen. Nov način življenja, ki ga jaz ne znam živeti, prihaja v naš, včasih tako topli dom. Osivela sem in osamela, kot drevo na polju, sredi gole jeseni. Kdo je kriv, da se mi ni godilo bolje v življenju? Vidiš, sin moj, to je usoda, ali jaz rečem: božja Previdnost. Sredi vsega tega gorja sem se morda izštudirala bolje kot bi se bila na katerikoli univerzi; spoznala sem, da je edino, kar človeka more popolnoma osrečiti in utešiti — Bog. In tega sem v vsem svojem, morda po mojih mislih zgrešenem življenju, vedno slutila in vedno težila k Njemu. On mi je določil pot, po kateri sem hodila in danes vem, da bi ga nikoli ne znala tako ljubiti, če bi ne bilo vsega tega trpljenja, teh bojev prevar in ločitev. Vse to je bilo moji duši neizogibno potrebno, da se je izoblikovala vsaj do tolikega poznanja Njegove ljubezni. Nekoč sem brala neko pesem. V spominu imam samo še njen začetek in konec.

„Soncu nisi dal srca.
Ognja si mu dal, da sveti.
Záte more le goreti,
a ljubíti te ne zna.

Meni pa si dal srcé
živo, žanko in čuteče.
Višek to je moje sreče:
dal si, da gori za Te!“

Da — to je višek moje sreče, to je namen mojega revnega življenja. Da se je to srce ogrelo Zanj, da je vse Njegov dar, sreča in veselje, žalost in hrepenenje ter neizpolnjene želje. Vse to On polaga v našo dušo in jo s tem oblikuje zase. Naj bo hvaljen za vse! Naše srce je nemirno, dokler se ne zedini z večnim ciljem. „In ta nemir, to hrepenenje, to je očé dela in dejanj...“ pravi rajni Finžgar. O, da bi znali iz tega nemira najti pot k Njemu! „Na svetu smo zato, da se zveličamo“, mi je rekla nekoč stara preprosta ženica. Da, to je naš namen. Vse naše življenje pa je le okoliščina, ki nam ta namen olajšuje ali otežkoča. Sin moj, — nisi bil prijatelj števil, — tudi jaz nisem. Morda sva se zato lažje razumela. Taki ljudje so po mojem mnogo bolj občutljivi in težje žive. Potrebni pa so svetu prav tako kot suhi računski ljudje. Vendar naj bo že kakorkoli. Bog ne bo vprašal: koliko, ampak: kako. O, da bi takrat naš odgovor ne bil pretežak.

Vidiš, nocoj sem pa tudi jaz malo pokramljala s Teboj. Praviš, da naj pišem. Venjemi mi, da le s težavo lovim misli. Kako in čemu bi še pisala? Vse moje življenje poznaš, čemu bi ga še precejala. Nekoč mi je nekdo v spomin zapisal: „Moja misel, da se opraviči: Človek sem bil in nisem bil — Senc, ki so me skrivale, v spomin si ne kliči!“ Tudi Ti si ne kliči v spomin dni, na katere sama mislim z žalostjo.

Bog Te blagoslovi za vsó otroško ljubezen in dobroto. Kakor koli boš usmerjal pot svojega življenja (saj sedaj si mož in imaš svojo voljo) usmerjaj jo tako, da bo Bogu v čast in Tebi v zveličanje. Za to vedno moli — Tvoja ljubeča Te

m a m a .

DUHOVNA DELA USMILJENJA 50:

1. grešnike svariti, 2. nevedne učiti, 3. dvomljivcem prav svetovati, 4. žalostne tolažiti, 5. krivico potrpežljivo prenašati, 6. žaljivcem iz srca odpustiti, 7. za žive in mrtve Boga prositi.

Zmešnjava v človeku

Le malo ljudi v modernem svetu je srečnih. Tu in tam pač najdemo zakonsko dvojico, tudi družino, kjer se očé in mati žrtvujeta otrokom, otroci pa jima vračajo z ljubeznijo. So posamezniki, ki so zadovoljni s svojim poklicem; če se mu popolnoma posvetijo, najdejo v njem svojo srečo in popolno uteho.

In vendar moremo reči: moderni človek ni srečen. Mnogi mu skušajo pomagati. Nekateri menijo, da je človek sprt z družbo, kar pomeni, da na svetu še ni družba tako urejena, da bi mogla posameznika zadovoljiti; srečen bo — po njihovem — človek takrat, ko bodo „vsi enaki“. Drugi spet menijo, da je vir nezadovoljnosti v tem, ker je človek sprt s svojo notranjostjo; to so psihologi ali dušeslovci. Prvi so prepričani, da zavisi vsa zgodovina od gospodarskih sil; nesrečnim bo pomagamo, ko bo vse lepo urejeno, da bo imel vsak zadosti. Drugi pa iščejo sreče v popolni zadostitvi človeških nagonov. Seveda obojni izključujejo človekov odnos do Boga.

Ne mislimo sicer žalovati za starimi časi; povemo pa, da je bilo včasih življenje bolj urejeno in da je človek v prejšnji dobi živel v družbi, ki je bila bolj krščanska. S krščanstvom je tako kot z zrakom. Vsi dihamo, ne da bi se tega zavedali, dokler nam zraka ne zmanjka. Ko pa začnemo zaradi pomanjkanja zraka ali notranje okvare naših pljuč, loviti zrak, se šele zavemo, da nam je ta potreben za življenje. Duhovno življenje evropskih ljudi je dolgo časa dobivalo svojo hrano prav iz krščanstva, a smo se zavedli tega šele, ko je tega vira zmanjkalo in smo začutili slabost.

Dan za dnem prihajajo ljudje k zdravniku in raznim svetovalcem. Vsak s svojim bremenom, vsak s svojo željo, da bi se bremena znebil, iščejo rešitve pri vseh mogočih „zdravnikih“. Le malokdo se pa spomni Njega, ki je nekoč dejal: „Pridite k meni vse, ki ste trudni in obteženi...“

„Glejte, edini otrok me je zapustil ter odšel v tujo deželo razočaran in ljubezni. Mož mi je umrl. Vidim, da me je Bog zapustil, zato sem tudi jaz zapustila Boga. Ne preostane mi drugega kot končati življe-

nje,“ tako mi je povedala neka gospa. In vendar žena ima toliko, da se lahko primerno preživlja. Zakaj ne gre za hčerko, da bi si skupno pomagali? Kje je vzrok tega obupa?

„Nekje se je v življenju zataknilo,“ pravimo. Kdaj, kje, zakaj, so vprašanja, ki si jih mora človek odgovoriti, drugače ne bo mogel ozdraviti. To zahteva zdravniška preiskava. Ako se je kaj podrla, se da mnogokrat popraviti, toda le dokler človek živi.

Značilen za modernega človeka je nemir. Ako mu hočemo primesti spet mir, moramo nekaj izpremeniti v globinah njegove duše. Tudi dušeslovci danes to menijo in iščejo v tem rešitev. Počasi prihajajo tudi do spoznanja, da brez Boga človeka ne bodo mogli rešiti.

Oglasil se je neki dijak in rekel: „Veste, veliko sem prebral. Vse zvezke o dušeslovju, ki jih je kar veliko; pa vendar se ne morem rešiti svoje napake. Vem, da ni prav, ko tako delam, in rad bi se te napake otrešel. Pomagajti mi!“ In v razgovoru sem mu pokazal, da mu ves študij ni dal volje, da bi se mogel slabemu nagnjenju ustaviti in da, če hoče urediti samega sebe, mu le učnost ne bo mnogo pomagala. Preveč je v njem sil in želja, ki so mu tuje, kot da ne bi bile njegove. Razgovor naju je privedel do krščanstva, to je do Kristusovega nauka, ki je najgloblje dušeslovje, saj velja prvo zanimanje krščanstva prav človekovi duši. Kristus je primerjal svet z dušo in je po-

vedal, da je duša več vredna kot ves svet.

Človek ostaja isti v svojem bistvu, le razmere se spreminjajo. Le nova vprašanja se stavijo „starim“ ljudem. Morda bi našli kakšno razliko v besedah človeka v evangelijih in v naši dobi, v svoji notranjosti pa je ostal isti.

„Sami živci so me,“ je priznal še dosti mlad človek. „Nek neprestan nemir ali še boljše rečeno „strah“ je v meni. Kar ubraniti se ga ne morem. Pravijo, da imam „kompleks“. Povejte mi, razjasnite mi! Vse je tako zamotano. Saj je tako še pesnik zapisal: „Naj gre, kamor hoče...“

Modernemu človeku so godi v notranjosti tako, ko bi se zgodilo v živalskem vrtu, da bi odprli vrata zverinjakov ter bi živali padle druga po drugi. Druga primera za to: Če bi odprli radio, ki bi hkrati prenašal več postaj; kakšna zmešnjava bi nastala! Vendar, če bi ločili melodije med seboj ter jih razporedili, bi videli, da so čudovito lepe.

Svojo notranjo zmešnjavo prenaša seveda človek na zunanji svet. Če sam ne pozna resnice, potem je po njegovem nihče ne pozna. Če sam ne vidi kakšne lepote, je tudi za drugega ni. „Če bo mene vrag vzel, naj tudi druge,“ tako pravi. Ako ima kakšno prepričanje, ga menja vsak dan. Poslušala le javno mišljenje, ki ga ustvarjajo drugi njemu enaki. Ko se spreminja, se tudi sam spreminja. Če se sam spreminja, se menja po njegovem tudi njegova „duša“, ako jo prizna. Nima velikih idealov, niti

---

Oznanjenje Marijino (ki ga praznujemo 25. marca), kot je naslikano v Marijinem svetišču v Lorettu v Italiji.

---

naporov, niti velikih strasti... Kaj ga vse briga! Vidi le sebe in ne mara več za druge, čeprav bi mu bili po krvi ali drugače blizu. Noče takih, ki govore o sebi namesto o njem.

Zato se bližnjega izogiba. Nemir v dušah je bil osnova dveh vojska, ki sta za nami, in bo osnova tretji, o kateri govore. Razredni boj naj bi revolucija odpravila in vendar je ustvarila le novo buržuazijo; sebičnost vidi le sebe. Človek je vrgel ekrazit v stari svet, da bo šel „jutri nov svet gradit“, pa ga gradi in gradi in vendar je ostal le pri razvalinah, ki jih je sam povzročil. Zavrgel je dediščino svojih očetov, ker mu ni bila po volji, volje pa nima, da bi zares ustvaril nekaj novega — boljšega!

V tem je žalostna igra modernega človeka. Žalostno je, ako človek izgubi spomin; prav tako žalostno pa je, ako kultura izgubi zvezo z izročili iz preteklosti. Duša, ki nima v sebi miru, tudi ne bo v miru s svojim bratom. Tako postajajo ograje med ljudmi vedno višje. Pravica deli, a ljubezen druži, pravijo, toda te je vedno manj. Vojna potem le še doda zunanjo obliko notranjemu neredu. Če nosi človek v sebi boj, bo kma-

lu v boju tudi z drugimi, pa ni treba misliti ravno na narode, zadostuje nam pogled v ozek družinski krog. Ko je Adam grešil, je obtožil Evo. In Kajin je vprašal: „Ali sem jaz varuh svojega brata!“

Človek, ki nekako sebe sovraži, bo sovražil tudi druge. Sam nikdar ne bo kriv, vedno le drugi. In ako je mnogo takih, sovražstvo najde pot, da jih združi. Združi jih za skupen cilj, da bi skušali nekaj doseči. Zato postanejo slabi še slabši. Če se človek zapre sam vase, se zapre pred drugimi.

Čim postane materija cilj družbe, nastane v njej spor. Le duh more vezati, stvar vedno loči. Razdeli jabolko na tri dele, vedno je lahko prepir, kdo je dobil večji del. Če pa molitev združi tri ljudi, dobi vsak svoj delež, ki ga nihče ne more vzeti. Tudi ne more biti spora o tem. Molitev je osnova njihove edinosti. Zato tudi vodi od stvari do Stvarnika. Čim ločite stvari od Boga in čim postanejo stvari končni cilj civilizacije, potem objamejo človeka sebičnost, zavist, lakomnost, kar vse razdvaja ljudi. Primerov za to najdeš veliko v vsakdanjem življenju.

Bo še.

Zadnji denar iz žepa je dal ženici

Nemški pisatelj W. Bergengruen, ki je pred kratkim slavil svojo 70-letnico, je zapisal sledeči dogodek, ki mu je priča.

„Moj prijatelj ni tisti dan imel v žepu več denarja kot dve marki, v mapi pod pazduho pa rokopies knjige, za katero je brez uspeha iskal založnika. Pravkar se je vračal od sedmega založnika, kateremu je ponudil knjigo v odkup.

Z grenkimi občutki v srcu je taval po mestnih ulicah. Tedaj je na nekem vogalu zagledal staro, sključeno ženico, ki mu je proseče sprožila roko za milodar. Ogovorjeni se je že hotel porogljivo nasmehniti, češ: „Imam dve marki, a nič ne vem, kdaj bom spet imel kaj ovenka v žepu.“ Na misel pa so mu tedaj prišle zgodbe o beračicah, ki imajo visoke zneske sknite v postelji ali pa imajo večsobna stanovanja in celo svoje bančne račune.

Pa je pogledal revici še enkrat v obraz, ki

je bil ves zguban in upadel. Ženica je ponovila svojo prošnjo, njena iztegnjena roka se je tresla. Misлил je že to in ono, slednjič pa ga je premagalo ganotje. Poiskal je denar v žepu in ga položil na koščeno dlan.

Ženica ga je začudeno pogledala, obraz se ji je raztegnil v prijazen nasmeh in zajeceljala je: „Bog vam tisočkrat povrni!“ Moj prijatelj pa je naglo odšel proti domu. Sam sebi se je zdel zoprna uganka.

Doma ga je čakalo pismo. Znan založnik mu je v njem pojasnil svoje pogoje, pod katerimi je pripravljen sprejeti njegov rokopies v tisk. Vnaprej mu je ponudil 1000 mark na račun. — Ljubi Bog je torej račun tega dne v soboto točno poravnal, čeprav pravi pregovor, da Bog ne plačuje vsake sobote.

Jaz in moj prijatelj — pravi omenjeni pisatelj — sva verodostojni priči, da je ta dogodek do počice resničen.“ T.

Moč gorá

V januarskem mrazu smo se štirje akademiki odločili za severno triglavsko steno. Hoteli smo preplezati Čopov steber, kar ni še nihče storil pozimi. Dobro smo bili obloženi in radi smo nahrbtnike pustili v zavetišču pod Steno, ko smo se zjutraj podali na pot. S seboj smo vzeli le hrane za tri ali štiri dni, dva ogrevalca, himalajski šotor in seveda osebno zimsko plezalno opremo. Ob šestih smo že bili v Steni. Hodili smo po Zimmer-Jahnovi poti.

Mrzlo je bilo. Toplomer je kazal 15° pod ničlo. Nebo ni bilo popolnoma jasno; tam na zahodu so se kazale sumljive meglice. Na robovih je bilo prečkanje težko, čeprav smo rabili dereze in cepine. Na lepih jasadah smo se odpočili in tudi slikali. Do nemškega Turunca smo rabili skoraj deset ur. Skuhali smo si tečno kosilo in se dobro spočili, predno bi šli dalje. Ni nam bilo dano. Veter je prinesel oblake in kmalu je bilo nebo pokrito kot z neko rdečo meglo, ki se je počasi nižala. Vedeli smo, kaj to pomeni.

Hitro smo pospravili svoje stvari ter se vrnili po Zlatorogovih policalih v Slovenski smeri. Dež se je kmalu spremenil v sneg, ki nas je zelo oviral pri plezanju. Najmlajši med nami je začel obupavati, zajokal je in nas prosil, naj ga pustimo, kjer je. Vodja ga je udaril po licih, ozmerjal in ga tako spet spravil k zavesti.

Na robu smo zabili klin, potegnili vrv, da teče skozi levo roko pod desno nogo, črez prsi in okoli vrata v desno roko. Desnica počasi popušča in ob vrvi se spuščam navzdol. Bili smo v Duelferjevem sedežu. Prva dva sta bila že na vrvi, ko je vihar zadivjal z vso silo. Videli smo le nekaj korakov pred seboj in brez očal niti tega ne bi. Drug za drugim smo se spuščali preko štiristo metrov do vzočja stene. Kot mrtvi smo obstali na tleh, a vendar srečni in veseli, da smo ušli hudemu vihanju. Če bi nas sneg zametel v Čopovem stebri, bi morali čakati dalj časa, hrane smo imeli pa le malo. V zavetišču smo se dodobra odpočili.

Drugega jutra je bilo nebo popolnoma jasno. Snega je zapadlo nad pol metra. Z gora

*V kopni skali zasežene
Triglavske severne stene*

so bobneli plazovi v doline. S spoštljivim strahom smo gledali snežene zavese, ki so z bobnenjem in žvižgi drvele v dol. Divja, a čudovita muzika. Stari očak Triglav je bil ves v novi sneženi odeji, da nam je bilo slovo kar težko iz prelepe doline Vrat. Za vedno mi bo ostala v spominu zasnežena hišica okrašena z ledenimi kristali in povešene smreke v težki sneženi odeji.

Takrat mi ni bilo dano, da bi dosegli, kar smo hoteli. Sam sem pozneje spet romal na gore, tudi v Steno, ki sem je tako vzljubil.

V jutru je bilo. Temne dolge sence so minevale v dolinah, gore so bile že odete s škrlatom. Ptičji ščebet je božal razigrano srce na strmi poti v soncu. Bil sem sam, ker sem se hotel umakniti ljudem in poiskati se-

be. Zato mi je bil vsak korak navzgor v veselje.

Videl sem gamsa, ki je dvoril družici; videl sem mogočne kroge orla in prisluhnil nemirni pesmi plazov. Pred menoj je rastle Stena, mogočna in ledena, za oči skoraj odbijajoča a vendar vabljiva kot srce dragega dekleta.

Sama sva bila, Stena in jaz. Nepremagljiva je bila pred menoj. Hotel sem jo premagati. Ni mi bilo mar truda in potu, ko sem iskal oprijemov.

Dolina se je umikala pod menoj. Bil sem v previsu: lovil sem ravnotežje, iskal oprijemov. Skala je bila mrtva in gladka kot bi bila v grobu. Začul sem droben glas. Ptiček je bil, krilatec, ki je zafrfotal in spet sedel na rob, kot da bi me klical. Nova sila me je prešinila. Prav nad mojo glavo je bil krilati prijatelj. Poskusil sem s prijemom, držal je in še trenutek pa sem bil na robu. Vesel sem z očmi iskal drobnega ptička, ki ga ni bilo več.

Sonce je skoraj zašlo. Hiteti sem moral navzdol, dasi sem nerad zapustil veličastno sliko. Hitel sem po strminah in zasneženih pobočjih. Ujela me je noč, ko sem bil na pol poti. Sedel sem med rušje in gledal v temne doline pod seboj. V mislih sem se vračal na kamenite stene. Iz doline je priplaval komaj slišen glas večernega zvona. Takrat sem prvič popolnoma doživel gore.

Utrujen sem bil, počasi so se mi izgubljale misli. Zvezde so izginile, zaspal sem. Še v temi sem se prebudil, čakal sem zore, da se bom vrnil v dolino. Miren sem bil in utrujenost ni bila neprijetna. Doživel sem gore.

Kot rahel žvižg je bil frfot ptičjih peruti in zamolkel klokot ruševca. Ljubimec je vabil z brusenjem družico. Videl me ni. Le v mislih sem ga gledal, kako je ponosen. Ob sončnem vzhodu je zapel pesem v pozdrav. Pesem sreče, pesem življenja... Strel je globoko odmeval po gozdu, še kriki umirajočega pevca in ničesar več ni bilo slišati.

Nisem jokal, hudo pa mi je bilo za pevcem, ki ni končal svojega speva. Le kako je mogel lovec zatakniti krivce za klobuk svojega ponosa!

V moje doživetje gora je kanila krvava solza.

I-KO

Za pastni čas premisli

besede, ki jih je zapisal papež Janez XXIII. v svoji socialni okrožnici „Mati in učiteljica“. Navajamo jih dobesedno:

„Žal se je danes nemalo ljudi polastila nebrzdana uživanjaželjnost. Glavni namen življenja se jim zdi, hlastati za užitki in streči nenasišnemu poželenju po nasladah. Nihče ne more tajiti, da to prinaša veliko škodo ne le za dušo, ampak tudi za telo. Že kdor sodi zgolj po naravni človeški pameti, mora priznati, da je pametno in modro v vseh rečeh se držati določene mere in krotiti strasti. Kdor pa stvar presoja v luči božje postave, nikakor ne more prezreti, kako nam Kristusov evangelij, katoliška Cerkev in njena ascetična tradicija nalagajo, da odločno krotimo svoje poželenje in z veliko potrpežljivostjo prenašamo težave življenja. Te kreposti dajejo duhu trdno in urejeno oblast nad telesom. Obenem nam tudi uspešno pomagajo zadostiti kaznim za greh, ki ga razen Jezusa Kristusa in njegove brezmadežne Matere nihče ni prost.“ (Mater et magistra, 235)

(Janez XXIII. govori preprosto in jasno. — Kaj je to ascetična tradicija? To je nauk, ki so ga učili v preteklosti v Cerkvi, po kateri poti prideš najlaže do popolnosti.)

Je rak nalezljiv?

Nadaljujemo z odgovorom dr. Žajdele na to vprašanje. Zadnjič smo brali, da so „virusi“ silno majhni mikrobi, ki sami zase ne morejo živeti, pač pa izkoniščajo za to celice organizma.

Kako je z virusi pri raku?

Odg: Že dolgo poznamo nekaj rakov pri zajcih in kokoših, ki jih brez dvoma povzročajo zdaj že zelo dobro proučeni virusi. Sistematična raziskavanja zadnjih let, zlasti odkar je postal elektronski mikroskop pri tem skoraj obvezen instrument, so privedla do novih odkritij na tem področju. V teh letih je bilo ugotovljenih kakšnih deset novih virusov, ki so zmožni povzročiti raka pri miših. Miši so najbolj uporabljane živalce za

poizkuse v kancerologiji. Tu gre predvsem za raka krvotvornih organov in mlečnih žlez. Način infekcije (kako pridejo ti virusi v organizem miške, ki bo zaradi njih kasneje obolela za rakom) ni popolnoma razjasnjen. Važno pa je poudariti, da ne gre za običajen tip infekcije z virusi, kot n. pr. pri poliomielitisu. V veliki večini primerov gre za viruse, ki so tako tesno povezani s celicami organizma (v katerih in od katerih živijo), da jih praktično ni mogoče ločiti od normalnih struktur celice. To se pravi: rodijo in množijo se istočasno s celico, ki ni zmožna spoznati virus kot sebi tuje, agresivno telo. Z grobim primerom bi lahko rekli, da je tak virus kot lesena noga, ki bi se človeku prirasla.

Virusi, ki povzročajo nekatere rake pri miših, pa se še po nečem drugem radikalno razločujejo od običajnih infekcijskih virusov. Kadar tak infekcijski virus prodre v celico, v kateri lahko živi, taka celica ali ozdravi (alko ji uspe izločiti virus) ali pa odmre. Z virusi, ki povzročajo rake, pa je povsem drugače. Celica ne odmre, temveč nadalje živi v sožitju z virusom, zakaj le-ta je uspel dokončno spremeniti njeno naravo. Taka celica se ne obnaša več kot normalna celica, temveč kot celica z novimi lastnostmi, ki postanejo viden pojav, novotvorba, rak, namreč kadar se take celice razmnožijo v zadostnem obsegu. Vzemimo primer: zgoditi se, kakor če bi se na žitnem polju nenadoma začelo že zrelo žito spreminjati v plevel.

Treba je poudariti, da pri raku sama navzočnost takega virusa ponavadi ne zadostuje, da nastane rak. Za to je treba še drugih činiteljev. Razen virusov poznamo celo vrsto kemičnih snovi in žankov, s katerimi lahko povročimo raka brez navzočnosti virusov. Pri teh raziskavanjih je važno pač najprej ugotoviti povzročitelje; še važnejši je način, kako ti činitelji spremenijo normalno celico v rakasto. Raziskavanja v smeri virusnega izvora raka so velikega pomena posebno zato, ker so že mnogo prispevala k razumevanju nastanka raka, a tudi k razumevanju funkcij normalnih celic samih, česar — na žalost — nikakor še ne poznamo dovolj.

Kakšni smo?

V letošnjem „Zborniku Svobodne Slovenije“, ki izide vsako leto v Argentini, je poleg drugih zanimivih člankov tudi razprava o slovenskem dekletu in ženah v svetu. Anica Kraljeva je zbrala in uredila vrsto odgovorov z raznih strani našega izseljenstva. Čitateljem ponatiskujemo tokrat nekaj vprašanj in odgovorov, ki bodo zanimali prevsem naše može.

Ali je tujina vplivala na moža?

Odg. iz Argentine: Da, a ne samo v slabem, ampak tudi v dobrem. Mnogim se je razširilo obzorje in pogled na svet. Mnogi so morali popolnoma spremeniti svoj poklic. To mora žena upoštevati. Seveda vpliva na moža tudi nemoralno okolje v službi in na cesti.

Ali mlad mož spremlja ženo pri njenem vzgojiteljskem delu v družini?

Odg. iz Argentine: Mladi možje na splošno premalo spremljajo ženo pri vzgoji. Utrujenost in borba za zaslužek jim ne bi smela popolnoma vzeti skrbi za otrokov duhovni napredek.

Kako gleda slovenska žena na svojega moža v tujini?

Odg. iz Združenih držav Amerike: Mislim, da je slovenska žena lahko ponosna na svojega moža — Slovenca. Je podjeten, se zna uveljaviti v družbi. Ima lastnosti, ki ga postavljajo nad ameriške moške, ki so preveč mehki in nesamostojni. (Tako v ameriški družini počasi prevzema njegovo vlogo v družini žena!) Tega pri slovenskem možu ni opaziti. Morda bi mu lahko očitali, da hoče ženo obdržati preveč zase, posebno kadar gre za vprašanje kulturne dejavnosti.

Odg. iz Kanade: V vsakem oziru je tu mož bolj potreben podpore žene, kot pa nekoč doma. Že tempo življenja sam nalaga vsakemu možu več energije in skrbi, da ne propade. — Pač pa bi bilo pametno, da bi naše žene skušale moža zadržati in bolj vezati na dom in družino. Dostikrat sta oba la-

komna na denar. Namesto, da bi bil možu počitek razvednilo, da bi se pogovarjal z otroki, da bi čital, mu je več denar kakor dobra beseda otroku in še ta čas počitka, ki ga ima, posveti iskanju novega dobička. — Težka je primerjava s tujimi možmi. Mislim pa, da je tuji boljši v eni stvari: ker ne hlasta po denarju, temveč mirno prenaša potek svojega delovanja, a slabši: ker nima smisla za naravne lepote, kulturo, temveč vidi v hrani in udobju vse.

Kaj pravi mož 55 let o sedanji in nekdanji naši ženi?

Težko je reči, kar bi veljalo za vse žene. Vendar se mi zdi, da je žena danes v marsičem pridobila: otroku je pri njegovi rasti mnogo bližje kakor pa je bila nekoč. Bolj spremlja njegov razvoj. Postala je mnogo bolj prožna od naših mater. Tudi tista, ki je najbolj navezana na svoje ognjišče, je dosegla večjo povezavo med domom in zunanjim svetom. Med njo in možem je dosti večje prijateljstvo, kakor smo ga nekoč videli mi pri starih. Spoznala je tudi, da je gojitev zunanosti važen faktor, ne samo zaradi estetskega čuta ali zaradi okolice, ampak predvsem zaradi moža, ki mu zaradi nje ni treba biti nerodno v domači ali tuji družbi. Moramo pa reči, da če so naši očetje bili kdaj prestrogi, so danes naša matere preveč mehke. Ali ni morda v tem nekoliko lenobe ali morda beg pred neprijetnostjo? Take matere tudi ne morejo razumeti, da je televizija v družini samo tam lahko brez kvarnih posledic, kjer sta oče in mati dovolj vzgojena in kjer onadva odločata, kaj bo otrok gledal, ne pa narobe.

Slovenec – Nobelov nagrajenec

Nedavno je bil nagrajen z Nobelovo nagrado bosanski pisatelj Ivo Andrić. Malo komu je pa znano, da je dobil leta 1923 Nobelovo nagrado tudi Slovenec in sicer je bil to Fric Pregl. Bil je počaščen pred vsem svetom kot nagrajenec za kemijo. Fric Pregl je deloval največ v Gradcu, v Leipzigu in v Berlinu. Njegov ded Miha je bil soustanovitelj Bleiweisovega časopisa v Ljubljani „Novice“.

kotiček za žene

GOSPA MAJDA SVETUJE ...

Kdor si hoče v tujini poiskati boljši kruh, ve, da si s tem naloži tudi težave, skrbi in nevšečnosti, ki jih doma ne bi imel. Pa življenje je že tako, da nas žene sem in tja in hočeš-nočeš, treba se je z marsičem spoprijazniti. S trudom in dobro voljo si ustvarimo topel kotiček, ki nam nadomesti stari dom, najdemo si novih znancev in prijateljev in počasi spet življenje gladko teče. Le z jezikom so težave. Prav oddahnemo se, kadar zaidemo v družbo rojakov in spet uberemo domačo besedo in viže. Sčasoma se pa zaklad tujih besed bogati in naenkrat opazimo, da več ali manj neprisiljeno posegamo v pogovor v jeziku, ki nam je svoj čas delal take težave.

Slišim pa, da si v tem oziru delajo starši zaradi otrok velike preglavice. V skrbi, kako se bo otrok prilagodil novemu jeziku, zaidejo v pravo stisko. Iščejo sveta v levo in desno in se velikokrat odločijo: „Ni drugače, doma bomo opustili slovenščino, potrudili se bomo govoriti tuj jezik, samo da ne bosta Peterček in Ivančka v šoli nalletela na iste težave kot midva v vsakdanjem življenju.“ Tako ste z najboljšim namenom posegli po najslabši odločitvi.

„Zakaj?“ boste zdaj vprašali? Jaz pa Vam takoj postrežem z odgovorom. Najprej vam povem, da govorim iz lastne izkušnje. Pred tremi leti sta moja otrokca prišla v Nemčijo brez vsakršnega znanja nemškega jezika. Danes Nemci sploh ne zapazijo, da sta tujca in šolo zlahka zmagujeta. Pa le verjemite, da pri nas slovenščino nismo postavili pred vrata!

Vedeti morate, da se otrok jezika nepri-merno lažje nauči kot odrasli. Zdi se, da ga kar z zrakom vdiha. Tudi posluš za jezike je pri otrocih izredno razvit. Zato se priučti izgovarjavi boljše kot odrasel človek, da, tako dobro, da ga po govorici od tujca ni ločiti, medtem ko pri odraslih tuji prizvok le v skrajno redkih primerih in po dolgem času popolnoma izgine.

Otroka tudi ni sram, če kaj narobe pove.

MOJ OČE

„Me še poznate, oče vi,
me še poznate, mati vi?
Se dolgo nismo videli!“

(Lovrenčič)

Samo mi odrasli si domišljamo, da se ne sme-
mo nikdar zmotiti in v strahu pred sramoto
(le kakšno?) rajši držimo jezik za zobmi.
Otrok nima teh pomislekov, njegove napake
v zaverovanosti v igro nikogar ne motijo.
Ker je otroški besedni zaklad razmeroma
majhen in se iste besede in izrazi mnogokrat
ponavljajo, dela otrok vedno manj napak.
Če pa bomo mi, ki morda tuji jezik sami le
delno, nezadostno in z velikimi napakami
obvladamo, z otrokom v tem jeziku govorili,
bomo vso pisano zbirko lastnih jezikovnih
„cvetik“ presadili v otroka. Zato držite se
doma svojega jezika; otroka pa čimprej
vpišite v vrtec ali pošljite v družbo sovrst-
nikov, kjer se bo tuje govornice najboljše in
najhitreje naučil. Ko nastopi čas šole, stopi-
te do učitelja in mu brez zgrešenega sramu
ali nepotrebnega občutka manjvrednosti raz-
ložite, da ste Slovenci, da otrok tuji jezik
slabo ali sploh ne obvlada, ker doma govo-
rite le materinščino in čudili se boste, s kak-
šnim razumevanjem bo učitelj prisluhnil
vašim težavam in se posvetil otroku. Sprva
bo morda težko in bodo morda celo solze
tekle. Pa le ne delajte si težkega srca! Za
otroka je nastopila doba, ko se mora sprijazniti
z dejstvom, da nikomur ne letijo
„pečene piške“ same v usta. Prav hitro bodo
njegove jezikovne težave izginile in kar z
zavistjo ga boste poslušali, kako mu „mlin-
ček teče“, ko se nam pa še kar jeziki lomijo!

Ker sta narodnost in materinščina tesno
povezani, ne smemo in tudi ni treba zanemar-
jati svojega jezika. Nasprotno, ker našim
otrokom v tujini manjka pouka v slovenščini,
moramo starši po najboljših močeh nado-
mestiti učitelja. Kako boste kos tej težki na-
logi, pa morda kdaj prihodnjič.

Starši, predvsem matere, ki ne znajo svojim otro-
kom nikoli ničesar odreči, so krivi, da je toliko
nezadovoljnosti in tudi nesrečnih zakonov v da-
našnjem svetu.

Za vsakim človekom, ki je uspel, najdeš
žensko. Pogosto še preveč blizu za njim.

*

Čim starejši postajam, tem bolj cenim
zakon. (Th. Beecham)

Petnajstletnega fanta je poslal oče v Ljub-
ljano, da bi se izučil ključavničarske obrti.
Po nekaj dneh se je fant vrnil domov. Stro-
ka mu ni ugajala. Potem sta z njim ded
in oče mahnila preko Karavanke v Beljak k
nekemu kolarju in sin je po treh letih postal
kolarski pomočnik, žal ne za dolgo. Dan
sv. Ane 1914 je bil tudi zanj usoden: konec
julija istega leta je že bil pri težkem top-
ništvu avstro-ogrske monarhije.

Vso vojno se je bil po različnih frontah.
Bil je le enkrat lažje ranjen, toda vojna mu
je vseeno zdravje precej zrahljala. Ob kon-
cu vojne so vkrcali vojake na ladjo, češ,
gremo domov, česar so bili vojaki zelo ve-
seli... Na obali so jih pa čakali laški vo-
jaki, ki jih odvedejo v taborišče za vojne
ujetnike. Nastopil je čas strogege posta in
še podgane niso bile varne pred lačnimi ujet-
niki. Mlade Lahinje, je rekel oče, so hodile k
mreži in jim dajale koščke kruha, za katere
so se ujetniki topli, one pa so se ob tem
smejale. Tako je moj oče prebil v ujetništvu
dve leti. V tem času si je nakopal želodčno
bolezen, ki mu je ostala nadležna spremlje-
valka za vse življenje.

Ko je prišel domov, se je poprijel „cim-
provke“, ker je bil v vasi za kolarja že očetov
sošolec. Po prevzemu doma se lje „cimprari-
je“ resno poprijel, ker bi sicer s posestvom
ne mogel preživljati osmih otrok, ki so z
leti doraščali pri hiši in držali žlice v rok-
lah... Komaj je sneg mallo skopnel, si je
že oprtal krošnjo z orodjem in se s kolesom
odpeljal v Tržič na delo. Vsak dan in ob
vsakem vremenu je gnal kolo skozi gmajno
po tržaški cesti. Leta in leta je vtikal v isti
nahrbitnik modro „kanglico“ s preprosto
jedjo, zelenko z domačo pijačo in košček
slanine — to mu je bilo za ves dan težkega

Mati Slovenska Krajina

Mati Slovenska Krajina,
revna zakaj si, da sina,
hčer marsikatero zgubiš,
ko v svet jih na tuje podiš...

Ljuba ti zemljica naša!
Bol ti tujina prinaša
in krike in vzdihе otrok
po svetu blodčih okrog.

Kruha tam daleč dovolj je.
Komu godi se res bolje.
A hrane tam ni za duhá,
ki utéši naj želje srca.

Duša po domu se joče,
k svojim vrniti se hoče.
Kjer cvete veselje, radost,
pozabi se vsaka grenkost.

O Mati, otrok svojih bol
ponesi pred božji prestol,
da srečno se bodo vrnili,
nikoli Boga zapustili.

P.A.

(Iz zbirke narodnih pesmi, ki jih je izdala Prekmurka Gizela Hozjan v Chicago, Illinois, v Ameriki)

dela. Iz službe je prihajal dobro razpoložen in je še oral doma in opravljal druga dela.

V deželo je prišla kriza. Skrb je gubala očetu čelo. Dela ni bilo najti. Delal je kot dninar, a tudi kmetje niso imeli denarja in so mu plačevali v hrani. Koliko večerov je presedel ob poli papirja in risal po njem in meril, računal pa tudi ves načrt prečrtal... Sosed Tone je vsak večer vasoval pri njem in ga ironično včasih podražil: „Boš še grad naredil...“ Oče je odgovoril: „Grad ne, ali nekaj moraš imeti v rokah, če hočeš kaj narediti.“ S časom je pa tudi kriza prešla in postalo je lažje zaslužiti si kruh.

Očetove pomladi so si bile podobne: isto kolo, ista krošnja sta ga spremljala do pozne

jeseni. Tudi nedeljski čas je imel lepo razdeljen. Sploh je imel za vsak dan določen načrt, ki se ga je kolikor mogoče držal.

Zavratna bolezen na želodcu ga je neprenehoma zasledovala. Nekoč ga je hudo napadlo: od bolečin je padel v omedlevico. Hitel sem po sosedu Andreja, ki je bil še na polju. Trpljenje se je izražalo očetu na obrazu: gibih mišic, očeih in v dihanju. Odločili smo se, da pošljemo očeta v bolnišnico. „Če umrjem,“ pravi oče materi, „skrbi za otroke... ljubi jih tudi zame!“ Mati ga prekine: „Ne govori tega; ne smeš umreti in... in ne rani mi srca!“ Oče pa nadaljuje: „Ne rad... ali kakor Bog hoče...“

Andrej in mama sta ga preoblekla in napravila za prevoz v bolnico. Opiraje se na Andreja je potem prišel oče v družinsko sobo. S pogledom je obšel sobo in oko mu je obviselo na veliki sliki njegovega očeta. S tresočim pretrganim glasom je spregovoril: „Otroci, molite, da mi Bog vrne ljubo zdravje... Če se več ne vrnem, bodite dobri in ubogajte mamó... da boste vsaj njo imeli... Pa tudi name se spomnite!“ Vse nas je prekrižal na čelu in najmlajšega tudi poljubil. Jokali smo vsi. Tudi Andreju so se lesketale oči. Nato je Andrej odpeljal očeta v Ljubljano v bolnišnico...

Takoj naslednjo nedeljo je šel Andrej obiskat očeta, mi pa smo se odpravili v cerkev, kjer je mama pred sv. Jožefom, očetovim zavetnikom, prižgala lučko in prosila za ozdravitev očeta. Dolgo smo bili tam, nato pa smo šli na cesto in čakali Andreja. Pred očmi nam je bila podoba matere, male in slabotne žene, a močne kakor trdnjava, ki ne kloni pred sovražnikom. Bila je vedrega čela. Naposled smo zagledali Andreja. „Gre mu na bolje,“ je povedal in nam vtil novega upanja.

Čez dva meseca smo nekega dne sedli pred hišo, ko od daleč zagledamo visokega moža, opirajočega se na palico, kako zavije na našo stezo. Bil je oče, ki se je vračal med nas. Stekli smo k njemu vsi radostni. Vsi smo ga bili veseli, prav posebno še domači...

Iz „Misli“

slovinci doma

Trojčke (dve deklici in fantka) je rodila gospa Matilda Slana iz Velike Lese pri Grosupljem. — V okolici Litije so tudi letos ustrelili več divjih prašičev. Bili pa so bolj suhi kot jeseni, ker jim v litijskih gozdovih primanjkuje hrane.

Zima je letos dobro pritislila tudi po slovenskih krajih, skoraj tako kot leta 1929. Sneg je zametel tudi mesto Gorico in Trst. Marsikje je nastala stiska za kurjavo in po šolah so podaljšali počitnice. Največji mraz letos so zabeležili v Murski Soboti, kjer je bilo 31 stopinj pod ničlo. Reka Mura je pri Petanjcih in niže zamrznila. Sneg je začel zato pritiskati in se kopičiti pri mostu v Radgoni. Ta pojav so doživeli zadnjič leta 1929. V Petrovcih v Prekmurju so opazili več volkov in enega so ob meji tudi ustrelili. Lakota in mraz sta jih pregnala z ogrske stepe. — 25 cm ledena plast je pokrila Blejsko in Bohinjsko jezero.

25. 1. je zgorel predelovalni obrat podjetja „Odpad“ v Brežicah. Obrat je v celoti uničen in škodo cenijo na 10 milijonov. Obrat je zbiral odpadni bombaž in ga predeloval v vato za obleke. Goreti je začelo v skladišču vate.

V Jelšanah je konec novembra slavil železno poroko 90-letni Jožef Štemberger in njegova žena Katarina. Slavljencec je bil dolgo let župan in mu ni še treba očal. Železna nevesta je bila v svojem življenju 57-krat za botro.

Na Opčinah pri Trstu so odpravili sedanji dve postaji in zgradili novo postajno poslopje, ki služi tako vlakom za progo Trst-Jesenice kot za progo Trst-Ljubljana.

Župnijska cerkev v Breznu ob Dravi je praznovala pred božičem 850 let obstoja. Ima lep baročen, Mariji posvečen glavni oltar. — 200-letnico obstoja je praznovala cerkev v Trobljah pri Slovenjem Gradcu. — Na misijonsko nedeljo so imeli v Budanjah na Vipavskem zelo lepo slovesnost. Iz Brazzilije se je po 23 letih vrnil v domače kraje na obisk kapucina p. Mansvet Božič, ki deluje na katoliški univerzi v Kuritibi v Braziliji. V duhovnika ga je posvetil sedanji sv. oče, ki je bil prej patriarh v Benetkah.

Sredi januarja je umrl v Ljubljani znani slovenski operni pevec Julij Betetto, rektor Glasbene akademije.

Tudi v letu 1963 bo prepovedano uvažati v Jugoslavijo vse vrste motornih vozil. Izjemoma bodo to smeli storiti jugoslovanski ali tuji državljani, ki se bodo za stalno naselili v Jugoslaviji (ker so ti oproščeni carine), če so odšli iz Jugoslavije do 6. 4. 1941 (ob začetku druge svetovne vojne). Smeli bodo to storiti tudi tisti državljani, ki so odšli pozneje, a so bili vsaj 5 let izven Jugoslavije ter se vrnejo za stalno. Vendar bodo morali plačati uvozno carino.

Novi carinski predpisi določajo, da so v Jugoslaviji poštno pošiljke, ki pridejo iz tujine, če so vredne do 2000 dinarjev, carine proste. Če pa so vredne več, se zaračuna 40% carine. Če gre jugoslov. državljan v tujino vsaj za 5 dni, pri povratku ne plača nobene carine za reči do vrednosti 30.000 dinarjev, nad to vrednost pa, in sicer 40% vrednosti. Brez carine lahko uvozi tudi, kdor je bil vsaj 3 leta v tujini ali je izseljenec, če gre za gospodinjske predmete, oblačila in gospodarski inventar. V vseh drugih primerih mora plačati 40% vrednosti.

Kakšna je verska svoboda v Sloveniji, kaže izjava nekega jugoslov. konzula, ki je dal slovenskemu duhovniku vizum za obisk domovine, rekel mu je pa, da ne sme nikjer javno opravljati službe božje in opravljati bogoslužnih dejanj. V popolnoma mohame-

---

Oj, Doberdob

**Oj Doberdob, oj Doberdob,
slovenskih fantov grob!**

**Kjer smo kri prelivali
za svobodo, domovino,
kjer smo mi pokopali
slovenske fante.**

Oj Doberdob, slovenski grob!

**Oj Doberdob, oj Doberdob,
ti naših fantov grob!**

**Kjer se mi bojevali,
svojo kri prelivali,
da svobodni bi vstali
iz robstva tesnob.**

Oj Doberdob, oj ti naš grob!

Spominska pesem na padle
v prvi svetovni vojni

danskih ali poganskih krajih ne branijo katoliškemu duhovniku maševati za katoličane, pri nas pa. „Protiv vsakemu pričakovanju so mi prepovedali javno opravljati duhovniško službo,“ piše drug duhovnik, ki se je letos vrnil domov. „Po tej prepovedi sem se nekaj malega pregrešil s tem, da sem parkrat spovedoval in imel nedeljsko mašo. Uničili so mi vizum in moram zapustiti državo.“

Pripravljajo nov železniški vozni red, ki bo opustil sedanji motorni vlak Miramare in bo uvedel Jadran-ekspres iz Dunaja na morje. Iz Beograda pa bo vozil v slovenske kraje Slovenija-ekspres.

Novo mesto ima sedaj 81 avtobusnih zvez na dan. Proti Ljubljani odide vsak dan 23 avtobusov.

Pred vojno je prišlo v Jugoslaviji na vsakih sto prebivavcev en radijski sprejemnik, sedaj pa že na vsakih 10. V vsej Jugoslaviji je 2 milijona radioaparatorov. V Sloveniji pride eden že na 5 prebivavcev, na Hrvaškem na 7, v Srbiji na 9, v Makedoniji na 15, v Bosni na 16, v Črni gori pa na 19. Število televizijskih sprejemnikov se vsako leto podvoji. Letos jih je v Jugoslaviji 125 tisoč, od katerih je v Sloveniji 22.500. Ljudje segajo po manjših, manj luksuznih in cenejših aparatih.

IZ NARODNE PESMI

Men' se dekle smil',
ki je moja b'la,
pa jo drugi fantje
zaničujejo.
Kaj pa to velja,
če me dekle rado ima.

Men' se dekle smil',
ki je moja b'la,
pa jo drug' falotje
zapeljujejo,
zapeljujejo, zapeljujejo,
ledik stan zapravljajo.

slovinci v evropi

ANGLIJA

† **Z. Mavrič:** Rojakinja Zorka Mavrič, doma iz Ložic pri Gorici, je dotrpela po daljši in težki bolezni v starosti 51 let. Svojo težko bolezen je vdano prenašala. Umrla je 19. januarja v bolnišnici. Na predvečer pogreba so njeno truplo prenesli v našo kapelo v Londonu, kjer je bila 29. januarja sv. maša in pogrebne molitve. Pokopana je bila na pokopališču Streatham Park. Slovenci in domačini so ji poklonili mnogo cvetja. Bila je tudi članica Ciril-metodijskega zbora, ki se ji bo oddolžil 1. marca s sv. mašo v naši kapeli. Gospa Zorka zapuška v Londonu moža, doma pa brata in štiri sestre. Vsem naše iskreno sožalje. — R. I. P.

Nedelja cerkvene edinosti je bila 20. januarja. Pod vodstvom Apostolstva sv. Cirila in Metoda smo se udeležili v lepem številu tako molitev in zborovanja na Trafalgar Squaru kot tudi liturgije po vzhodnem obredu, ki jo je opravil g. Oracz v navzočnosti ukrajinskega škofa prevzv. E. Hornyaka, ki je velik prijatelj Slovencev, v francoski cerkvi Leicester Square. Pel je Ciril-metodijski zbor.

Za post in Veliko noč boste našli vsa obvestila v posebni prilogi marčne „Naše luči“. Za London so nastale nekatere spremembe zaradi praznikov. V glavnem pa velja razpored kot lansko leto.

Krsti: V Chichestru v cerkvi sv. Riharda je bil krščen 12. januarja Jožef Šimac. — 20. januarja pa v cerkvi sv. Edmunda v Edmontonu, London, Elizabeta Tušar. — Čestitamo.

BELGIJA

Charleroi-Mons-Bruxelles

Rojake na področju Charleroi nas je zadela žalostna vest, da je 31. jan. umrl g. Franc Pisarič iz Farcienes. Dne 28. jan. so ga prepeljali iz bolnice v Gilly v Kliniko Sv. Barbare v Pellenberg pri Louvainu v upanju, da bo še morda okreval. Toda bilo je prepozno. Lepo spravljen z Bogom — prejel je vse sv. zakramente za umirajoče — je zapustil ta svet. Prepeljali so ga v Farcienes, kjer so se od njega poslovili njegovi prijatelji in znanci. Pogreb je bil 4. febr. ob udeležbi izrednega števila rojakov, kljub mrazu in snežnemu metežu. Sedaj počiva

na pokopališču v Châtelineau No. 8, kot je želel, saj počiva tam že veliko naših rojakov. Njegovi ženi, ge. Ivanki Lekan, naši sožalje! Naj počiva v miru! — Pokojni se je rodil leta 1900 v Lasniki (Šmarje). Leta 1927 je prišel v Belgijo ter dolgo vrsto let delal v rudniku; sedaj je tretje leto užival težko zasluženno penzijo. Po naravi je bil vedno vesel in dobre volje, pravi pristni Štajerec. Dokler mu je zdravje dopuščalo, je rad pomagal na slovenskih prireditvah v Gilly.

Gdč. Ada Cencig, rojakinja iz Beneške Slovenije, se je 12. jan. poročila v župni cerkvi v Roselies s Hrvatom g. Ivanom Galino. Obilo sreče v novem življenju!

V družini Škrbe-Zieba iz Aiseau so v nedeljo, 3. febr. krstili hčerko, kateri so dali ime Patricija. Čestitamo.

V bolnici St. Joseph v Gilly se je podvrgla operaciji ga. Alifova iz Lodelinsart. Polagoma ji gre na bolje in v kratkem se vrne domov.

Liège-Limburg

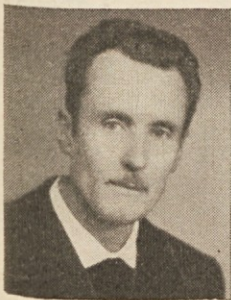
Slomškov moški zbor iz Eisdena je 2. febr. nastopil pri ukrajinskem družabnem večeru, s katerimi že dalj časa goji prijateljske zveze.

Spet imamo daljšo vrsto **bolnikov**. V Genku že dolge mesece zelo trpi ga. Markovič-Ramšak iz Zwartberga. Prav tam so bile ali so še v zdravniški oskrbi ga. Pec iz Winterslaga, ga. Cvahte Matilda iz Eisdena in ga. Francka Avsec iz Viemesmeera. Tu se je zdravil tudi g. Alfonz Ajdišek, V Leutu sta se zdravila g. Viktor Janič iz Mechelena in ga. Angela Gracar iz Eisdena. V Lanakenu se zdravi g. Pucelj Miha iz Eisdena. V Liègu je bil v zdravniški oskrbi g. Ivan Ribič. V Waterscheju je težko zbolela ga. Novak in se zdravi na kliniki. Istotam se zdravi g. Čop.

Nismo še poročali, da je 12. decembra 1962 v Waterscheju **umrla** ga. Marija Babšek,

roj. Verglez, roj. v Kostrevnici. Redno smo jo videli pri naših službah božjih in prireditvah. Številni rojaki so jo spremljali na božjo njivo. Ob slovesu se je

Franc Leonardo,
† 18. 1. 1963
v Genku v Belgiji

Mali Joško je prinesel veliko veselja šimacovim v Chichestru na Angleškem

poleg molitve oglasila tudi slovenska pesem. Zapušča moža, hčerko in sina. — V Eisdenu je doživel g. Leonardo Franc iz Loga pod Mangantom, oče ge. Jakelj in ge. Mrakič, velik ljubitelj slovenskih knjig, tih, skromen in dober. Večji del svojega življenja je preživel v Italiji, a je svojo družino vzgajal v zvestobi slovenskemu narodu. Pogrebne slovesnosti so se vršile v najhujši zimi. Ohranili ga bomo v lepem spominu. — V prav takem mrazu so rojaki spremljali na njivo mrtvih g. Justa Polavdar iz Eisdena, katerega je smrt tudi rešila dolgega trpljenja. Poznan je bil kot skrben družinski poglavar in priden delavec. Svojo bolezen je prenašal tako vdano in potrpežljivo, da je vzbujal spoštovanje vseh, ki so imeli z njim opravka. Zapušča ženo, hčerko Angelo in dva sina. Naj mu bo lahka tuja zemlja! — Vsi ti pokojni naj v Bogu uživajo svoj mir, njihovim preostalim pa izrekamo krščansko sožalje.

V Zwartbergu je 21. novembra 1962 g. Viktor Božič popeljal pred oltar svojo nevesto gdč. Ano Paruys. Čestitamo in želimo vso srečo!

Slovensko društvo „Slomšek“ v Eisdenu vljudno vabi na krasno igro „Črni križ v gozdu“ v 7. dejanjih, ki bo 24. 3. 1963 v dvorani „Casino“, nasproti cerkve v Eisden-Cité. Pridite! Ne bo vam žal. Povabite prijatelje!

Ob poroki rojakov Franca Jelerčič in Alojzije Grlj v Mantes v Franciji.

ZAHVALA. — Družina Jakelj iz Eisdena se za hvaljuje vsem, ki so se udeležili pogreba pok. Franca Leonardo in so bili v pomoč in tolažbo ob težkih urah boleznih in smrti, posebno pa g. kaplanu Žaklju in predsedniku društva „Slomšek“ za govor ob grobu. — Družina Jakelj in Leonardo.

FRANCIJA

Pas-de-Calais

Cerkev se s postom in pokoro pripravlja na praznik Vstajenja. Ker smo vsi brez izjeme grešniki, nam postni čas nudi lepo priložnost sprave z Bogom in ureditve vsega, kar je greh v nas, v naših družinah in drugem okolju razdejal. Zato vsakega in vse trpeči Kristus vabi, naj se spokore in poboljšajo. Hiše, v katerih prebivamo, moramo neprestano čistiti in obnavljati. Podobno je tudi z našim srcem. Postne duhovne obnove nam bodo dale lepo priložnost v: Lille (Nord) 17. marca ob 4. pop.; v Meurchin 19. marca ob 9.; v Wingles 20. marca ob 8.; v Vendin-le-Vieil 16. marca ob 6. pop.; v Villers-aux-Flots 23. marca ob 7. pop.; v St.-Pol-sur-Ternoise 24. marca ob 5. pop.; v Croisilles 30. marca ob 7. pop.; v Liévin 7. aprila ob 7.30; v Méricourt-Mines 6. aprila ob 8. uri in 7. aprila ob 10.; v Bruay-en-Artois 7. aprila ob 4. pop.; v Hénin-Liétard 13. aprila ob 5. pop.; v Armentières 14. aprila ob 5. pop. — V Liévinu, Méricourtu in Bruay bodo 7. aprila sv. maše z blagoslovom vej in s skupnim obhajilom. V teh treh krajih bo priložnost za spoved tudi na veliki teden.

2. februarja je bila v porodnišnici v Lensu krščena Patricija Maciejwski. Srečnim staršem ob rojstvu prvorojenke naše častitke!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6°, métro: Sèvres-Babylone. — Slovenska pisarna je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne: 7 rue Gutenberg, pritličje, levo, Pariz 15, métro: Charles-Michels, tel. BLOmet 89-93.

St. Brice (Seine-et-Oise). — Poročila sta se Franjo Golenko, doma iz Razkrižja, stanujoč v Sartrouville, in Marija Magdič, doma iz Hotize. Novoporočencema vse najboljše na njuni življenjski poti!

Mantes (Seine-et-Oise). — Sveta maša za Slovence bo v nedeljo 10. marca ob desetih dopoldne v kapeli bolnišnice Mantes-la-Jolie (ki je nasproti postaje Mantes-Station). Pred sveto mašo priložnost za spoved. — Vsi prijazno vabljeni.

La Machine (Nièvre). — Slovenci se bomo zbrali k sveti maši v nedeljo 17. marca ob enajstih in četrť kot navadno.

Biarritz (Basse-Pyrénées). — Po dolgi in težki bolezni je 21. januarja umrla Ida Kogojeva, rojena Krajnik leta 1923 v Volčanskih Rutah na Primorskem. Pokojna je morala oktobra 1961 na operacijo, pa je od takrat njeno stanje bilo vedno slabše. Boleden je vdano prenašala in se krščansko pripravila na slovo. G. Jožefu, ki žaluje za svojo ženo, s katero je živel 13 let vzglednega zakonskega življenja, njenim bratom in vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

† Ida Kogoj iz Francije

Ob Luksemburgu

Algrange: Javljamo, da je 21. januarja nepričakovano umrla vdova Lazar. Ves čas po vojski do oktobra meseca lanskega leta je vodila restavracijo pri železniški postaji, oktobra pa je vodstvo oddala in šla stanovat zasebno. Pokopali smo jo v četrtek 24. januarja. Naj počiva v miru!

Nica

Letošnje leto nas je skozi zimo stiskal mraz tudi tukaj. Ljudje ne pomnijo takšne zime. Seveda so bolj občutljivi tukaj kot drugje, ker so pač navajeni na toplo azurno sonce.

Korajžno smo premostili ta čas.

V našem domu je bilo zakurjeno. Novi begunci, ki so neprestano prihajali, so se tako lahko ogreli. Samo v mesecu januarju jih je šlo skozi naš dom novih 28 oseb. Stari naseljenci vedno bolj in bolj čutijo prijetno vez skupnosti.

Pred nami so velikonočni prazniki. Gotovo bo — ob spominu, kako prijetno je bilo nekoč doma o praznikih — vsak tudi tukaj mislil na velike dogodke življenja s Cerkvijo.

Zadnje tri dni velikega tedna bomo imeli (v četrtek, petek in soboto) ob osmih zvečer v kapelici našega doma (na 6, Rue de France) obrede, kakor je to sedaj po vsem krščanskem svetu. Več o tem boste zvedeli bodisi ob nedeljah v cerkvi bodisi na kak drug način. Vse te dni bo priložnost za vsakega, da opravi sveto spoved in prejme velikonočno sv. obhajilo.

Slovinci v Marseille sicer niso „množica“, toda so pridni. Radi sprejmejo tudi sv. zakramente, kadar pride mednje slovenski duhovnik. Imajo naročeno „Našo luč“. Ta lepi list nam v Nici in Marseilleu v stoterih izvodih „sveti“ na poti skozi življenje. — Mar-sejčani, ne pozabite, da bomo imeli pripravo za velikonočne praznike na 51, Rue Croix de Regnier (v četrtem mestnem okraju) na cvetno nedeljo, 7. aprila, in sicer ob štirih popoldne.

NEMČIJA

Bavarska

V nedeljo, 3. februarja, smo v Münchenu imeli slovensko veselico s plesom in srečolovom. Kdo bi mislil, da se bo zbralo toliko rojakov! Prišli so ne samo iz Münchena, temveč tudi iz bližnje in daljne okolice, čez 150 je bilo vseh. Privlačile seveda niso le kranjske klobase, temveč tudi srečolov.

Glavni dobitek je bil fotografski aparat, poleg tega pa so na srečne dobitnike čakale steklenice domačega vina. To bo verjetno eden glavnih razlogov, da so bile srečke tako hitro pokupljene... Lahko bi še marsikaj napisali o prijetni zabavi, o tem, kako sta se dva rojaka po 16 letih srečala in podobno, a kdor želi o tem kaj več izvedeti, ta naj prihodnjič sam pride in bo videl ter slovensko domačnost sam doživel.

Poštenje je še vedno med nami! Na veselici se je blagajniku denar nekam zamotal, ne da bi opazil. Rojaki so denar našli in mu ga prinesli! Vsote niso bile velike, a poštenje se začne pri malem! Vse priznanje vestnim najditeljem!

V Zirndorfu imamo vsak mesec enkrat slovensko mašo. Rojaki jo redno obiskujejo. Tudi k zakramentom jih precej pride.

Za konec pa bolj žalostno vest! Na Bavarskem je najmanj 41 slovenskih parov, ki so samo civilno poročeni! Slovenskemu duhovniku so lasje kar poskočili, ko je ugotovil to število. Z dobro voljo bi se dalo marsikaj urediti, ali se vam ne zdi, rojaki?

Baden - Württemberg

V Calwu smo tokrat imeli službo božjo v soboto zvečer 26. januarja. Ne gre drugače, kakor da se poslužimo tudi takega dneva v tednu, kajti kraji, kjer je treba večkrat imeti slovensko službo božjo, se množijo, nedelj je pa premalo. Naslednji dan smo bili pa v Esslingenu in zopet je v Paulusheimu prostora skoraj nedostajalo. Ta dan je bil naš gost č. g. dr. Janez Zdešar iz Münchena. Spregovoril nam je par vzpodbudnih besed in zlasti pohvalil mladniške tenorje in base, ki so med mašo še enkrat zapeli božične pesmi. V Esslingenu nam je on sam maševal in pridigal in se udeležil tudi našega družabnega večera. Veseli smo, da smo ga spoznali.

Tisti večer smo se tudi mi spomnili revnih dijakov mariborskega semenišča in zbrali zanje vsoto 260 DM. Z občudovanjem jemljemo na znanje naraščanje duhovskih poklicev v Sloveniji, čeprav se mladeniču, ki hoče postati duhovnik, tam ne obeta kaka roznata bodočnost. V tem je prst božji: „Peklenska vrata je ne bodo premagala“, je rekel Kristus o svoji Cerkvi.

Porok v zadnjih tednih nismo imeli, v pravi p. jih je več. Čakajo zadnjih dni pred pustom.

Nekaj izmed rojakov, ki so bili šli obhajati božič domov, se proti svoji volji ni moglo

več vrniti med nas. Nerazumljivo! Tukaj v Nemčiji imamo tuje vse narodnosti: Italijane, Špance, Grke, Turke, Egipčane... Tudi izmed njih so šli mnogi za božič domov, a se je lahko vsak vrnil. Samo iz Jugoslavije so prišle take vesti! Pred letom dni so bile južgoslovanske oblasti kar naenkrat postale neverjetno širokogrudne do vseh Slovencev v tujini, tudi do beguncev in so jim odpustili vse, kar naj bi bili „zagrešili“. Vabile so jih domov na dopust in jim obljubljale, da bodo potem lahko odšli nazaj v Nemčijo, kadar jim bo drago. Takrat so nekateri res verjeli besedam. Nekateri so se pa nezaupno izpraševali, kaj neki ta nepričakovana širokogrudnost pomeni. No, s časom se razjasni marsikatera uganika!

Porurje

Krsti: V Sterkrade je bila 13. januarja krščena Elza Ahčin, hčerka Vincencija in Matilde. V Essenu pa je oblila krstna voda tri deklice, same „luškane rožice“: 2. febr. Silvijo Srebrnjak, hčerko Alojza in Ivane, in Brigito Bellinger, hčerko Bruna in Antonije; 3. februarja pa Zorko Makuc, hčerko Ludovika in Ivanke, ki se je za to priložko nalašč pripeljala iz Wättena in sicer z Rekordom. — Staršem čestitke — otročkom zdravja!

Poroke: V Hildenu sta se 19. jan. poročila France Štokar, rojen v Velikem Podlogu, župnija Leskovec/Krško, in Dragica Sever,

rojena na Ratju, župnija Hinje. Štirinajst dni pozneje, 1. febr., sta jima sledila Janez Mivšek iz Hleviš, župnija Sv. Trjaje kralji na Notranjskem, in Olga Popit iz Lipc, župnija Zasip pri Bledu. V Sterkrade pa sta šla pred oltar 25. jan. Anton Oprešnik iz Nove Dobrave, župnija Zreče, in Anica Silc, doma iz Gornjih Laz, župnija Sodražica. — Srečno pot v novo življenje vsem skupaj!

Čudimo se, da nekateri slovenski delavci, ki so šli za Božič domov, niso smeli več nazaj v Nemčijo. Oblasti so jim baje enostavno vzele potne liste. Kot se sliši, so to storile zato, ker so prišli delavci iz Nemčije lepo oblečeni in so govorili, da je življenje v kapitalistični Nemčiji veliko boljše kot v komunistični Sloveniji. Praviijo tudi, da takim potem doma ne dajo dela. Kdo more zahtevati, da bi človek vedno držal jezik za zobmi in ne bi povedal resnice?

Zaradi zime, kakršne v Porurju že ni bilo 20 let, so nekateri naši delavci brez dela, posebno oni, ki so nastavljeni pri zidarskih in gradbenih podjetjih. Ti seveda še ne smejo misliti na avtomobil. Dobijo le 45% plače, kar je pa ravno za hrano, prenočišče in kakšno „steklenico“. Človek se vpraša, če ne bi bilo tudi v raju na zemlji, o katerem nekateri sanjajo, navsezadnje tudi tako! Po predolgem brezdelju te kite še bolj bolijo, kot pa, če delaš.

Iz lista „Družina“, ki izhaja v Ljubljani, posnemamo zanimivo pripombo v zvezi z

Še pomnite fantje iz Essena, kako je bilo leta 1958? Kot dirkalna kolona ste se postavili! Da, takrat je bil motor že bogastvo.

Po poroki rojakinje gdč. Hilde Železnikove z g. Marijanom Rajhom v nizozemskem Limburgu

akcijo, da bi bil škof Anton Martin Slomšek prištet k blaženim. V članku o novejših slikah škofa Slomška omenja pisec, da so slovenski rudarji na Westfalskem dali marijorskemu škofu dr. Ivanu Tomažiču, ko jih je leta 1934 obiskal, za spomin v kos preмога vdolbeno **Slomškovo sliko**. Gotovo so še med nami taki, ki so to sliko videli in bi lahko kaj več napisali o tej sliki.

NIZOZEMSKA

Malo pozno je že, da bi še govorili o naši božičnici in Silvestrovanju društva sv. Barbare v Heerlerheide. Naj samo omenimo, da je kljub zelo ostru zimi vse poteklo tako, kot bi bili nekje v naši dragi Sloveniji. Še živimo!

V družini rojakinje iz Kerkrade ge. Mici Degens — Konte se je rodil sinček, ki je pri krstnemu kamnu dobil ime Bertje. Čestitamo!

V Lindenheuvelu sta 5. januarja g. Alojz Knez in njegova soproga ga. Jožefa slavila 40 letnico poroke. Stvarnik je njuno zvezo blagoslovil s tremi sinovi in dvema hčerka, ki so že vsi poročeni. Vsi so odlični pevci, kar je bilo opazno pri zahvalni sv. maši. — Iste dne sta v Heerlerheide slavila 40 letnico poroke g. Janez Ambrož in njegova soproga ga. Terezija. Tudi nju je Bog obdaril s številno družino. Jubilej se je vršil v popolni intimnosti, zato nimamo slik. — 29. januarja pa sta g. Jože Ložnik in soproga ga. Marija, ki sta odgojila 6 sinov in hčerko,

praznovala 40-letnico poroke. Ta dan je bil dan zahvale, družinske ljubezni in veselja. — Zgledno katoliškim in slovenskim družinam Knez, Ambrož in Ložnik k jubileju iskreno čestitamo ter jim želimo božjega varstva tudi v prihodnje. Zahvaljujemo se jim za lep zgled, ki ga dajejo naši skupnosti in prosimo ljubega Boga, naj slovenskemu narodu nakloni še mnogo takih družin, družin, ki so pripravljene tudi na žrtve.

No, imamo še eno veselo novico. Naša nad vse skrbna tajnica slovenske pisarne v Heerlerheide, zvesta pevka pri „Zvonu“, bivša predsednica „Slovenskega dekliškega krožka“, poverjenica „Naše Luči“, i.t.d. gdč. Hilda Železnik je zapustila samski stan. — V ostrem, a krasnem zimskem jutru, 2. februarja, jo je ob častnem špalirju slovenskih narodnih noš popeljal pred oltar slovenski fant iz Nemčije g. Marijan Rajh. Cerkveno slovesnost je poveščala slovenska pesem „Zvona“ pod vodstvom g. Antona Robek-a. — Mnogim čestitkam prijateljev in prijateljic se pridružujemo tudi mi. Mlademu paru želimo vso srečo. Rojakinji Hildi pa se posebno toplo zahvaljujemo za vso zvestobo slovenski katoliški stvarni.

Vesela novica je tudi ta, da je g. Janez Žohar iz Hoensbroeka, ki je ob novem letu težko obolel, že mogel zapustiti bolnico. Želimo mu skorajšnje in popolno okrevanje.

Nismo še poročali, da že dolgo boluje ga. Marija Hermans-Cevzar. Bila je v bolnici v Sittardu, a se sedaj zdravi na svojem

domu. Pošiljamo ji posebne pozdrave z željo, da ji Bog pošlje itolažbe v preizkušnji.

Poročilo zaključujemo z **žalostno novico**, da je naša skupnost na Nizozemskem zgubila odličnega člana v osebi g. Drenovca Jožefa iz Brunssuma. Bil je ljubezniv isprog, skrben oče, izvest Slovenec in vzoren katoličan. Človek, na katerega smo ponosni. V zadnji številki „Naše Luči“ smo še brali njegov dopis. Njegovega pogreba se je kljub ostrim zimam udeležilo izredno veliko število ljudi. „Zvon“ mu je ob grobu zapel žalostinko. — Zalujoci vdovi ge. Ceciliji, roj. Maček in sinovoma gg. Jožefu in Francu izrekamo toplo sožalje. — Počivaj v miru, blaga duša!

Društvo sv. Barbare v Hoensbroeku je na letošnjem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: predsednik: Rudi Sinkovič, podpredsednik: Franc Kozole, tajnik: Jože Živic, 2. tajnik: Anton Lavrič, blagajnik: Franc Kländer, 2. blagajnik: Antur Ulaga, preglednika: Franc Vodeb in Franc Zeleznik, zastavonoša: Filip Zeleznik. — Staremu odboru, ki mu je požrtvovalno načeloval g. Jožko Resnik, se za uspešno delovanje iskreno zahvaljujemo. Novemu odboru pa želimo obilo uspeha v službi slovenske skupnosti v izesljenstvu.

Zahvala. — Slovenskim rojakom v nizozemskem Limburgu se toplo zahvaljujem za darove, ki ste jih tako zvesto poklanjali brezjanski Mariji Pomagaj v Heerlenu za nakup cvetic. V letu 1962 se je nabralo gld. 298,37. Potrošili smo gld. 232, 55. Ostane gld. 65,82. Iskrena zahvala velja posebno ge. Strmanovi, ki s tako zvestobo

† Jožef Drenovec iz Brunssuma na Nizozemskem

oskrbuje podobo Marije Pomagaj. Naj še omenim, da je podjetje Papež pokazalo posebno velikodušnost do naše podobe Marije Pomagaj v Heerlenu. — Priporočamo se tudi v prihodnje! — Ivan Banič, l. r. — (Zahvala velja seveda tudi rojaku Baniču, ki tako prizadevno oskrbuje drago nam Marijino podobo in ni miroval, dokler ni dobila novega primernejšega okvira.

Družina Drenovec se rojakom iskreno zahvaljuje za izraze sožalja, pozornost in pomoč ob težkem slovesu od dobrega moža in očeta.

ZAHVALA. — Društvu »Zvon« se prav toplo zahvaljujem za ljubeznivo pozornost, ki so jo mi izkazali o božiču, ko so mi na domu zapeli božične pesmi. Bog naj blagoslovi vašo dobroto. — Strman Leopold iz Heerlerheide

ITALIJA

Rim. — Mislili smo, da bo že prejšnja številka „Naše luči“ poročala o lepem božičnem večeru, ki smo ga imeli rimski Slovenci v nedeljo pred novim letom. Ker pa ni, naj vsaj tokrat rojaki zvedo, da tudi mi ljubimo domače skupne prireditve, posebno za take praznike kot sta božič in velika noč. Po domači službi božji v cerkvi na trgu Piazza Buenos Aires smo šli v dvorano poleg cerkve, kjer smo doživeli nato lepo božično prireditev ob petju, recitaciji Nežke Rusove, nagovoru preč. g. asistenta p. Prešerna in pozdravnih besedah dr. Škerla iz Trsta.

Lansko leto je bilo pomembno za nas tudi zato, ker smo ustanovili svoje versko-kulturno društvo „Slomšek“. Že dolgo smo čutili potrebo, da se povežemo v organizirano skupnost, s pomočjo katere bi si lažje pomagali drug drugemu, posebno pri verskih, kulturnih in družabnih prireditvah. Vabimo vse Slovence, razkropljene širom Rima in njegove okolice, da pristopijo k društvu in na ta ali oni način sodelujejo. Med nami je mnogo primorskih Slovencev, pa tudi ta ali oni iz drugih krajev. Bratje in sestre! Pridite! S skupnimi močmi bomo naredili lahko marsikaj lepega in koristnega.

Pri družabnem večeru so nam naše gospe pod vodstvom ge. Valerije Mazzoli poskrbeli za vse mogoče dobrote. Vsem udeležencem in sodelavcem: najlepša hvala!

Pri Knezovih v Lindenheuvelu je bilo 5. januarja t. l. veliko veselje: Oče Alojz in mati Jožefa sta obdana od treh sinov, dveh hčera, zetov, snah, vnuka in vnukinj praznovala 40-letnico poroke.

Rojaka Jože in Marija Ložnik sta 29. januarja t. l. v Lindenheuvelu na Nizozemskem praznovala 40-letnico poroke. K slovesnosti so prihiteli otroci (5 sinov in hčerka), zet, snahe in sorodniki.

ŠVEDSKA

Kakor smo slišali, bo prišel za post in za veliko noč k nam spet slovenski duhovnik, da nas obiše. Upajmo, da bo potem tudi med nami ostal. Spored in program za ta velikonočni obisk bo vsak dobil posebej po pošti, tako da bomo vsi na tekočem in bomo vedeli, kdaj pride.

Vse prijazno vabimo, da poravnajo naročnino za „Našo luč“.

DROBNE VESTI

Danes je na svetu 8000 časopisov-dnevnikov s skupno naklado 300 milijonov izvodov. Število drugih časopisov 22.000 s skupno naklado 200 milijonov izvodov.

Letno napravijo 2500 novih filmov. Na svetu je 170.000 kinodvoran, ki jih obiše 17 milijard ljudi.

Radijskih postaj je na svetu okrog 6000, radijskih sprejemnikov pa 400 milijonov.

slovinci po svetu

V Avstraliji se je smrtno ponesrečil Maks Rošker iz Svečine pri Mariboru. Kopal se je in utonil. Ponesrečila se je do smrti tudi Zvonka Kocbek. Njeni starši so iz Postojne, zdaj žive v Mariboru, ona pa je bila rojena v Nišu. Mož jo je peljal z dela in je prišlo do nesreče. Moža je tudi zadelo, vendar ne prehudo in je mogel iti na pogreb svoje žene.

Rojaki v Argentini imajo v Adrogué pri Buenos Airesu svoj dijaški zavod, neke vrste semenišče. Zavod je novembra praznoval 10 let obstoja. Ravnatelj je za to slavje povabil vse bližnje gojence, da so se skupno poveselili in praznovali ta pomemben dogodek. Odzvali so se skoraj vsi. — Tudi letos je izšel „Koledar-Zbornik Svobodne Slovenije“. V zajetni knjigi je mnogo zanimivih člankov. Nekateri popisujejo razmere ob napadu Nemčije na Jugoslavijo l. 1941, drugi popisujejo, kaj se je dogajalo pri nas potem, ko so prišli na oblast komunisti. Zanimiv je tudi članek o problemih naših žena in deklet v izseljenstvu. — Na občnem zboru „Zedinjenje Slovenije“, ki povezuje tamkajšnja društva, so nastopili proti „sožitju“, ki ga pridigajo razni komunistični agenti. Med svobodo in sužnostjo ne more biti sožitja oziroma koeksistence. Med krščanskim naukom in materialistično doktrino tudi ne more biti mirnega sožitja, ker sta si popolnoma nasprotna. Govorjenje o tem je le zvita rdeča mreža, kajti komunizem ne miruje.

V Venezueli so priredili rojaki skupen izlet iz glavnega mesta Caracasa na Junkito, kot že prejšnje leto. Bili so prav zadovoljni.

Često se nam dogaja, da preveč mislimo na svoje potrebe in brige, prav malo ali nič pa na potrebe bližnjega in naroda. Potrebujemo vzpodbude in posebno dobrega vzgleda, da premagujemo svojo sebičnost, ki nam je največja ovira pri delih ljubezni do bližnjega in do naroda... piše list „Amerikanski Slovenec“. Nato pa objavlja pismo, ki ga je dobila liga slovenskih kato-

ličkih Amerikancev. Takole se glasi: „Prilagam za Ligo \$ 3.00. Brala sem nedavno v Vaši koloni opombe g. K., češ, da je težko dajati za Ligo, ko so pa izdatki za bolezen, hišo, šolo in drugo, to često še pri brezposelnosti. Kdor misli samo na svoje obveznosti, ne bo nikdar nič dobrega napravil. Nihče tudi pri najboljšem zaslužku nima dovolj, da bi zadostil vsem svojim potrebam. Če bi vsakdo, ki je prišel v Ameriko s pomočjo Lige, daroval zanjo mesečno samo 10 centov, koliko denarja bi se nabralo in se ne bi nikomur nič poznalo! Mislimo na pionirje, koliko so oni žrtvovali za slovenske cerkve, cerkvene dvorane in kulturne domove! Nepozabna mati nas je navajala k dobrem delom, ko je poudarjala: „Niti vinarja ne boste mogli vzeti s seboj na drugi svet. Le kar boste dobrega storili za reveže in za narod, to bo šlo z vami. To so resnični zakladi, ki vam jih nihče ne bo mogel vzeti. Kozarec vode, ki ga damo bližnjemu iz ljubezni do Boga, nam bo Bog poplačal ob svojem času.“ (Mrs. M. F. iz Clevelanda.)

rojaki pišejo

„Srčno se zahvaljujem g. Stankotu Grimsu za žalostno novico, ki jo je nam sporočil, da je naš g. Jože Kapus umrl oziroma se smrtno ponesrečil. Že dolga leta — odkar nas je zapustil v šoli na Doleh — nisem nič vedela, kje je. Sedaj pa zvem tako novico! Podobico, ki sem jo dobila od njega za spomin, še danes nosim s seboj, čeprav sem že 22 let v tujini, kamor so nas Nemci preselili.“ M. W., Pfullingen-Reutlingen, Nemčija.

„Pošiljam Vam staro številko. Ne zamerite, čeravno ni v najboljšem stanju, saj je bila že v desetinah slovenskih rok, v hišah, kjer se večkrat pečejo „kranjske kilobase“. To Vam ni treba verjeti, ampak se lahko sami prepričate. Pristrčen pozdrav iz Francije...“

„Včeraj sem prejel od Vas že drugo številko lista „Naša luč“. Ker Vam na prvo pošto zaradi odlašanja nisem odgovoril, Vam tokrat takoj odgovarjam in prilagam 5 DM za naročnino. List mi je zelo všeč in Vas prosim, da ga mi pošiljate na ta naslov. Sicer pa imam v zvezi s tem eno vprašanje. Namreč: nameravam se preseliti v Kanado, v kolikor mi bodo vsi dokumenti ugodno re-

Voditelj francoskega naroda, De Gaulle, je lansko leto obiskal nemško veleindustrijo. V Porurju se je predstavil tudi delavcem, ki so ga z navdušenjem sprejeli. Če niso tudi obrazi naših rojakov med njimi? Dobro si jih oglejte!

šeni. Vprašam Vas, če bom tudi tja lahko dobival časopis, ali naročnina prestane? (Odg. uprave: Seveda!) Vsekakor pa Vam bom morebitno spremembo mojega naslova pravočasno sporočil. Na kraju tega mojega dopisa se Vam najlepše zahvaljujem za že poslano številke, ter želim Vam in Vašim sodelavcem zdravo in uspeha polno Novo leto 1963. — Hannover, Nemčija.

MATERI

„Mati, koliko noči nisi spala,
ko si mene previjala;
koliko noči pa še ne boš,
ker mene videla več ne boš...!“

K. M., Francija

IZ DOMOLJUBNIH PESMI

Domovina moja mila,
srečen sem, da si me ti rodila.
Pozabil ne bom nikoli na te,
povsod bom jaz ljubil te.
Danes tujina greni mi življenje
kot še nikoli poprej,
grenila mi bode življenje,
nekoč bom v tujini strohnel.
Daleč sem od Tebe, Mati.
Tujina mi ne more dati
ne ljubezni ne veselja
kakor ti, o draga mati.

A. Ceiger, Kanada

3. VESOLJSKA POVEST

Prvi atomski motor se je izključil sam od sebe. Sedaj se je vžgala druga raketa. Ta nas bo privedla na zaželeni cilj. Za povratek nam preostaja le še ena, sama. Rezerve nimamo, saj bi bili pretežki. Moj Bog, kakšna bo naša pot!

Sedaj mi postaja malo bolje. Počasi sem se navadil na to zoprno, ostudno breztežnost. Na streho vesmirske ladje dežujejo meteoriti, drobni vesoljski kamni, ki jih je vse polno. Upam, da nam ne bodo poškodovali ladje. Pri nas postaja malo bolje, živahnije. V kratkem bomo oddali prvo sporočilo na Zemljo. Sedaj smo že globoko v vesoljskem prostoru. Jutri prispemo v nevarno območje domnevnih ognjenih pošasti. V vesolju smo šele pet minut! Zdi se mi, da sem se postaral za deset let! Toda — vendarle je bolje, znatno bolje. Potrebujemo samo pogum. Vse se bo dobro izteklo. Mora se dobro izteči! Naša dolžnost je, da rešimo človeštvo! In to za vsako ceno! Človeštvo moramo rešiti!

V ladjo sili strahoten vesoljski mraz. Učenjak se je zavedel. Vključil je naprave za ogrevanje. Upam, da se bo vse varno izteklo.

V mislih sem doma: žena sedi pred televizijskim aparatom in nervozno zasleduje odhod naše ladje. Kmalu nas na navadnih aparatih ne bodo več videli. Žena bo zaskrbljeno pohitela v kuhinjo, otroci se bodo vrnili iz šole, potreba bo skuhati večerjo. Z jeznim glasom bo mirila otroke, mi pa bomo vedno globlje v vesolju, daleč nad Zemljo.

Doma je sedaj pol enih ponoči. Učenjak je pristopil k meni in mi potihlo dejal: „Pregledal sem atomsko razstrelivo. Mislim, da je vse v redu!“

„To je vsekakor dobro,“ sem mu odvrnil. „Nikakor nisem zadovoljen. Med ljudmi zna biti kak vohun!“

„Neumnost,“ je rekel učenjak. „Ljudje so vendar izbrani. Varnostna služba je do najmanjše pazljivosti preštudirala preteklost in

življenje naših ljudi. Končno jih je pregledal tudi psiholog. Povem vam, nimate prav. Skratka, od kod vendar jemljete ta svoj neupravičeni sum!“

„Ne vem,“ sem rekel. „Mogoče se celo motim. Toda notranji glas mi pravi, da v naši hiši nekaj ni v redu.“

„Mislim, da se motite,“ je rekel učenjak. „Kljub temu je dobro, da ste me opozorili. Skušal bom biti previden.“

„Hvala,“ sem mu odvrnil. „Tudi jaz bom na široko odprl oči!“

Učenjak se je zopet odstranjeval. Vedel sem, da bo sedaj zlezal v spalno vrečo in do šestih zaspal. Tudi sam sem storil isto. Kot dežurni je ostal pokonci le Amerikanec Jackson — in pa pilot Rosenberg, ki je upravljal ladjo in s pomočjo kompliciranih računskih strojev popravljal in določal najboljšo smer naše poti. Vreča je bila topla, objela me je prijetna dremavica. Na steno naše ladje so brez prestanka deževali meteoriti; toda na posebni ropot se človek navadi. Kmalu sem zaspal kot ubit...

Proti jutru sem moral imeti hude sanje. Ko sem se v grozi prebudil, se nisem mogel natanko spomniti, kakšna je bila njih vsebina. Vsekakor se mi je zdelo, da sem se v sanjah nenadoma znašel v goreči pokrajini. Orjaški rdeči plameni so se vzpenjali visoko pod nebo, čez zemljo pa so v največji grozi bežale velike množice ljudi.

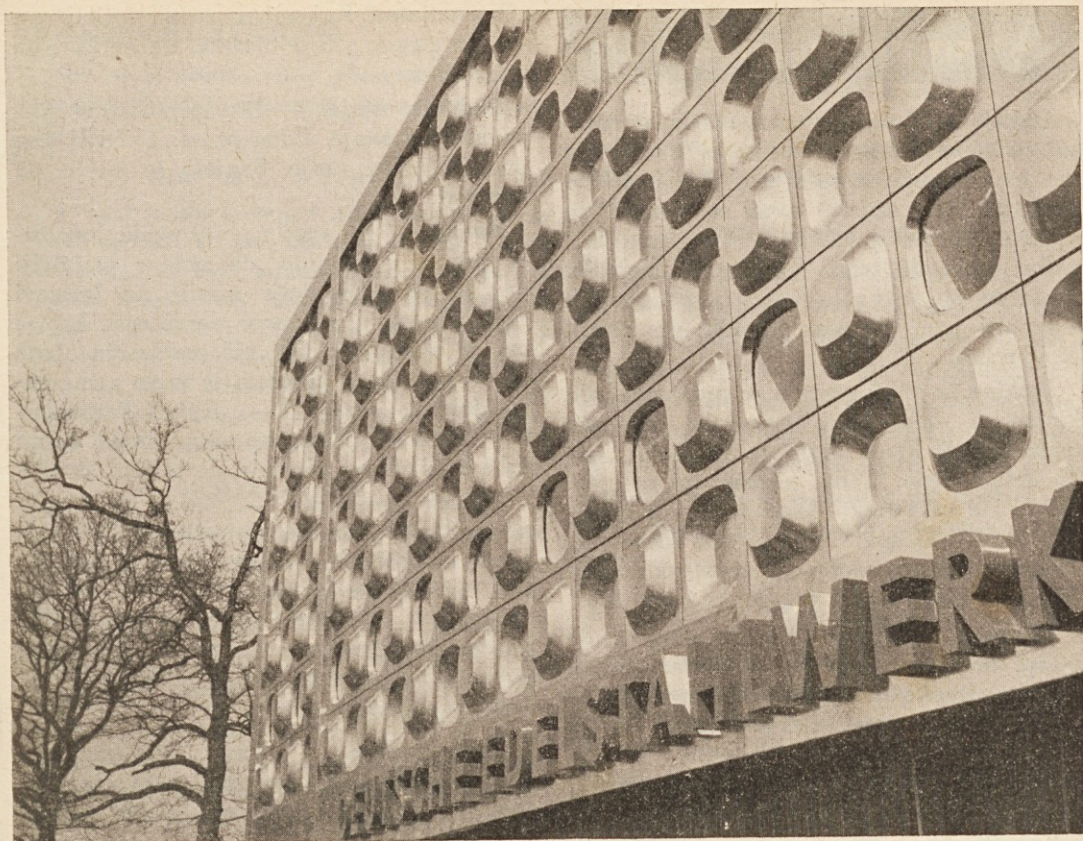
Pogledal sem na uro. Kazala je pol petih zjutraj; fosforna kazalca sta se swareče svetlikala v neprodušni temi.

Zazdelo se mi je, da sem zaslišal pridušeno zasoplo, ranjeno dihanje. V vznemirjenju sem se dvignil in prisluškoval.

Dihanje se je mešalo s težkim trudnim vzklikanjem, prihajalo je iz pilotove kabine, vendar je bilo nejasno zaradi glasnega bobnenja meteoritov. Nahitro sem skočil iz spalne vreče in odhitel v pilotovo kabino. Rosenberg je ležal na tleh, mrtev, v mlaki krvi. Ladja je hitela brez kontrole po vesmirskem prostoru.

„Jackson!“ sem poklical v naglici. Vedel sem, da je edino on dežurni. Stokajoče dihanje se je ponovno oglasilo. Mehanično sem pogledal k Rosenbergu. Ne, on je bil zanesljivo mrtev, on ni več dihal. Pohitel

Bodo nekoč gradili hiše iz jekla? V Duisburgu v Nemčiji že najdemo eno tako hišo. Če ne bo poleti prevroča, pozimi pa premrzla? Vsaka stvar ima svoje meje.

sem v skladiščni prostor. Ob pritisku na gumb, so se vhodna vrata nahitro odprla. Med vrečami z oblekami, pijačo in živili je ležal Jackson, krvav, v nezavesti, mogoče celo v zadnjih vzdihljajih.

V glavo se mi je zarila neusmiljena bolečina. Nekdo, morda celo nekateri, so zločinci, so morilci, ki stojijo s temnimi nameni nad menoj in nami. Nič nisem vedel, kdo bi bil stonilec zločinskega početja; v glavi mi je gorelo in razbijalo, oči so me neprijetno zaskalele.

Naglo sem pritisnil na alarmni zvonec; sirena je svareča zatulila.

Moštvo je planilo na noge; učenjak je bil brž ob meni. Sporočil sem mu žalostne novice; v temi sem videl, da je prebledel.

Prižgali smo luči; vseh šest nas je brez misli begalo sem in tja po ladji; Bobrov je

pristopil k težkoranjenemu Jacksonu in mu skušal pomagati.

„Ustreljen!“ je rekel v grozi.

Stekel sem v kabino, v kateri je ležal umrli pilot. Ladjo je bilo treba usmeriti na pravo pot; morda nam je grozilo trčenje s kakim planetom. Računski stroj je kazal velik odklon od načrtane poti; leteli smo v temno vesolje, popolnoma v stran od našega jasno določenega cilja. Popravil sem smer, morda se bomo rešili. (Dalje)

Družba sv. Mohorja vam postreže tudi z naslednjimi knjigami v angleškem jeziku.

Thomas M. Barker, *The Slovenes of Carinthia*, 302 str., broš., 125.— šil.

Josip Jurčič, *George Koziak, A Slovenian Janitary*, broš., 40.— šil.

Ogenj. — Mož se je vrnil z dela, pozdravil ženko in brž sedel ves lačen k mizi. Ko mu žena ponudi za večerjo le sir, jo debelo pogleda. „No, kaj bo samo to nocoj?“ jo vpraša. „Poslušaj, ti bom vse razložila,“ začne razlagati žena. „Ko se je pečenka vnela in ko je padla v frite, sem morala zagrabit juho, da sem pogasila ves ogenj, ki je nastal...“

Brihtna. — Neka gospa je prvič obiskala kiparjevo delavnico. Opazovala je vrsto marmornatih kipov in potem vprašala: „Lepo delate, lepo. Toda, povejte mi odkrito: Ali je res tako težko delati kipe, kot pravijo...“ — „Gospa! Ne, ni tako težko, ne. Vzamete kos marmorja in enostavno odbijete proč tisto, kar je preveč, in imate kip.“

Pijanost. — Sodnik: „Po čem sklemate, da je bil obtoženec pijan?“ — Priča: „Stopil je v telefonsko govorilnico; čez pol ure jo je zapustil in na vso moč preklinjal, češ da je dvigalo pokvarjeno!“

Škotska. — Škot je imel sestanek z dekletom. „Kako je bilo?“ so ga drugi dan vprašali prijatelji. „Ali si dosti zapravil?“ — „Štiri šilinge,“ je odvrnil Škot, „več ni imela pri sebi.“

Vztrajen mož. — Uzmoviča so pripeljali pred sodnika. Ni imel sreče pri delu in so ga prijeli. Sodnik ga zaslišuje: „Prijeli so vas, ko ste izmaknili v trgovini ženski klobuk. Pri vsem tem ne razumem, kako da ste štirinkrat zaporedoma kradli v isti trgovini. Kaj pravite na to?“ — „O, to je pa čisto razumljivo, gospod sodnik. Prvikrat sem izmaknil klobuk, da bi ga dal svoji ženi. Drugikrat sem prišel klobuk samo zamenjat...“

Ribica. — Gospa Obilčnikova neko jutro vsa žalostna opazi, da je njena ljuba ribica v vazi nekam čudna. Nič več ni tako bistra, kot je bila dotlej. Na srečo pride zvečer s prijatelji na obisk tudi profesor, specialist za vodne živali. Brž mu razodene svojo skrb in ga vpraša za nasvet, kaj naj stori. „Po vsem, kar mi pripovedujete,“ pravi profesor, „tare ribico revmatizem.“ —

„Revmatizem? Kaj naj pa sedaj storim?“ ga vpraša gospa. „Kaj? Skrbite, da ne bo riba na vlažnem...“

Čudovite sanje. — Dva pijančka si pripovedujeta sanje. Eden pravi: „Včeraj sem imel božanske sanje. Sanjalo se mi je, da sem sod.“

Bunka. — Po stari navadi pride Jože tudi tokrat v gostilno, da vrže s prijatelji partijo kart. Prijatelji opazijo na Jožetovi glavi bunko in ga začno spraševati, kaj se mu je pripetilo. „Oh, nič posebnega. Žena me ni pustila od doma in je vrgla vame paradižnikovo omako.“ — „Kako? Paradižnikovo omako? Od omake pa ne moreš dobiti take bunke?“ — „Seveda, če je še v škatli.“

Uničen otroški sen. — „Zakaj jokaš, Kristinica?“ — „Sanjala sem, da je šola pogorela.“ — „Nič ne jokaj, saj ni pogorela.“ — „Saj zato pa jokam.“

Šolska. — „Tako? Pozabil si doma pero? Podoben si vojaku, ki gre v boj brez puške! Ali veš, kako pravimo takemu vojaku?“ — „General, gospod učitelj!“

Zagovorniška. — „Veste, prijatelj, morate priznati, da sem vas zagovarjal kot lastnega sina.“ — „Ali res? Kaj je on tudi tak falot kot jaz?“

Na lovu. — „Stoj, pazi ko streljaš. Za las je manjkalo, da me nisi ustrelil.“ — „Oprostite, zares žal mi je...“

Pameten zdravnik. — „Danes sem bil pri zdravniku, ker sem postal zadnje čase močno pozabljiv.“ — „No, kaj je naredil s tabo?“ — „Prvo kar je bilo, je rekel, da naj mu vnaprej plačam...“

IZLOČILNICA

SALAMANCA, EMULZIJA, OGORELOST, ZAPESTJE, ARARAT, MARACAIBO, DETELJA.

Iz vsake od gornjih besed izloči po eno žival. Začetnice teh novih besed dajo ime najkrvoločnejše zveri iz rodu mačk.

REŠITEV ZLOGOVNICE

iz 2. številke „Naše luči“ 1963 se glasi: lajanje, urediti, činiti, vajeti, rdečina, Alpe, zloba, segati, vrana, ednina, trojica, levica. — Luč v razsvetljenje poganov.

UREDNIŠKI KOTIČEK

Spet se je nabralo toliko pisem, da ni mogoče vsakemu posebej odgovoriti. Zato odgovarjamo kar tu.

KDO IMA...? ZAHVALA!

V zvezi z našo prošnjo v zadnji številki, da bi zbrali številke, ki nam manjkajo za vezavo celih letnikov „Naše luči“, se zahvaljujemo tudi na tem mestu: Krajnikovim, Klopčičevim, Durnovim in dvem č. sestram iz Francije ter Kropivškovim iz Holandije in Mešičevim z Angleškega. Hvala za dobroto in toplo razumevanje. Vezan letnik „Naše luči“ je velika dragocenost in je prav, da ga shranimo v naših narodnih knjižnicah.

MALI OGLASI

Fantje in dekleta! Če ne boste prebrali vso „Našo luč“ od začetka do kraja, vam lahko uide lepa partija in morda življenjska sreča. Lahko se zgodi, da bo kakšen tovrsten oglas skrit tudi na drugem mestu, ne samo pod napisom „Mali oglas“... Koliko se jih je pa oglasilo, boste vprašali in namignili na naš zadnji oglas. Skrivnosti ne smemo izdati. Preveč jih ni bilo, izbira pa ne bo lahka. Mi postrežemo le z naslovi. Radovedneže vabimo, da kdaj kakšen očenaš zmolijo za življenjsko srečo tistih, ki bi jim „Naša luč“ pomagala na skupno življenjsko pot. Seveda si uredništvo s tem nakopava novo delo.

SLOVENSKE ODDAJE RADIA CELOVEC

Nekateri sprašujejo, koliko stane, če naroče voščilo svojim domačim po radiu Celovec. Voščilo ob nedeljah stane 60.— šil., voščilo ob sobotah in

sredah pa po 50.— šil. Obrnite se kar s pismom v slovenščini na naslov: Radio Celovec, Sponheimer Straße 15, (slovenski oddelek), Klagenfurt, Austria. Računajte, da je za praznike ali večje godove oddaja zelo hitro začedena in da v zadnjih dneh ni mogoče priti na vrsto.

UPRAVA NAS SPRAŠUJE

Uprava „Naše luči“ nas sprašuje, zakaj nekateri na naše decembrsko vabilo, da plačajo larski letnik „Naše luči“, niso ničesar naredili. Mi tudi ne vemo. Ali naj rečemo, da jim naj pošiljanje takoj ustavijo? Veste: dobroto naredite, če naročnino v letu kmalu poravnate. Koliko skrbi je manj potem! Je pač križ z nekaterimi. Jestiti in piti bi dali uredniku in jih bi to stalo za pet letnikov „Naše luči“, ampak da bi poslali naročnino, je zanje pretežko.

Mali oglasi

Fant, star 35 let, visoke postave, se želi spoznati s preprostim, poštenim, vernim dekletom, starim od 22 do 30 let, ki misli resno kmalu na poroko. Prednost imajo dekleta iz veččlanskih družin. — (Naslov posreduje uprava lista le tistim, ki pošljejo poštni kupon za odgovor oz. denar za znamko za odgovor.)

*

Kaj je Marijina legija, ti lepo in na kratko razloži najnovejša knjižica v zbirki „Knjižice“, ki je že trideseta, odkar te male knjižice izhajajo. Cena 80 lir. — „Knjižice“, Marjanišče, Opčine (Trieste), Italia.

NASLOVI SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S. W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilajens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique (Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberc, Grand' rue 211, Charleroi, Belgique (Tel. 07/328435).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue Saint Fargeau, Paris 20 (Tel. MENilmontant 80.68), Jože Flis

in Ciril Lavrič, oba: 7 rue Gutenberg, Paris 15 (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalari, 17 rue Claude Debussy, Liévin, Pas-de-Calais, France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz, Moselle, France. — Msgr. Stanko Grims, 24 rue N. Colson, Merlebach, Moselle, France. — P. Jakob Vučina, 6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMČIJA: Ciril Turk in Ivan Ifko, oba: (42) Oberhausen-Sterkrade, Mathildestraße 18, West-Deutschland (Telefon 625-76). — Dr. Franc Felc, (7) Stuttgart-S, Heusteigstr. 49/II, W. Deutschland (Tel. 70.79.70). — Dr. Janez Zdešar in Franc Šeškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., (8) München 13, W. Deutschland, (Tel. 55-02-93).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgique.

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

12. letnik

1963

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Printed in Austria

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Če list naročiš pri upravi, stane na leto 30 šil. ali protivrednost: 60 bfr. 6 NF, 4,50 h. gld, 5 DM, 750 lir, 12 angl. šil., 8 norv. kron, 6 švedskih kron, 9 danskih kron, 15 avstralskih šil., 1,50 dolarja.

Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

Postna številka

„Naše luči“ je pred vami in vas spomni, da smo začeli daljno pripravo na Veliko noč. Uvodnik smo prejeli iz Nemčije, pisala pa ga je kmečka mati svojemu sinu v tujini. Spet boste zvedeli nekaj o raku, tej žalostni bolezni našega časa. Prepričani smo, da bodo to pot nekateri najprej iskali, kje so mali oglasi, saj so se ob malem oglasu v zadnji številki nekateri kar ogreli... Novice od doma vas obveščajo o novih carinskih predpisih. Novice iz raznih krajev, kjer živé naši izseljenci, pa so spet vesele in žalostne, kot je to naše življenje na zemlji. Nekaj poslanih „poizkusov“ nismo mogli objaviti, ker so preslabi.